بیایید در اعمار یک

مرکز بزرگ اسلامی

در کابل سهم بگیریم

قرار است بزرگترین مرکز اسلامی دارای یک مرکز تعلیمی ومطبوعاتی در یکی از نقاط مرکزی شهر کابل به ابتکار جمعیت اصلاح افغانستان اعمار ومورد استفاده هموطنان مسلمان ماقرارگیرد.

به اساس یک سروی ابتدایی ساخت واعمار این مرکز اسلامی در پنج منزل که دارای اتاق های برای دفاترمجمع علمی علمای افغانستان، دفتر دعوت وارشاد اسلامی، دفتر برنامه ریزی برای دوره های فهم قران کریم و سالون های برای تدویرسیمینارها، مرکز مطبوعاتی در خور ضرورت وسایر تجهیزات ضروری می باشد، مبلغ یک میلیون دالر امریکایی مصرف بردارد.

هموطنان مسلمان وشهروندان با دیانت کابل اگرمی خواهند با سهم گیری در تعمیر این مرکز بزرگ اسلامی از یک سو زمینه درست را برای فرا گیری علوم اسلامی فرزندان شان مساعد سازند واز سوی دیگربا سهم گیری در این کار خیریه پاداشی برای آخرت خود ذخیره سازند، می توانند از طریق تماس با آدرس های ذیل در این کار خیر سهم بگیرند.

اگر شخصی یا نهاد ی دلچسپی داشته باشد تا قسمتی از این بنا وعمارت بنام اقربا ویا دوستان متوفای آنها نام گذاری شود، یا اینکه می خواهند به حیث اشخاص خیر وگمنام در صدقه جاریه این افراد فوت شده محسوب گردد، می توانند به اداره جمعیت اصلاح افغانستان مراجعه نموده در این کار خیر که فلاح این دنیا وآخرت هردو در آن نهفته است، سهم بگیرند.

برای تفصیلات بیشتر در مورد نحوه این کمک ها وچگونگی دریافت آن توسط اداره جمعیت اصلاح برادران وخواهران مسلمان ما می توانند به آدرس ای میل و شماره های ذیل تماس بگیرند:

وما ذالک علی الله بعزیز.

جمعیت اصلاح افغانستان

Cell : (0093) 079 939 40 15
Phone No : 0093202204122
E-mail : jeafghanistan@gmail.com
Web add : www.eslahonline.net
Bank account : Azizi Bank (000601200133783)
A/C name : Afghan Society for Social Reform and Development
A/C type : USD
Cor Bank : COMMERZ BANK AG FRANKFURT A/C NO :400870106200USD
Cor Bank Swift : COBA DE FF
je-office-burned2

اصلاح ملی را از اینجا بدست آورید

کابل: تایمني, چهار راهی حاجي محمد داد, سرک ۴, دفتر مر جمعیت اصلاح. تیلفون:۰۷۹۹۳۹۴۰۱۵/ ۲۰۲۲۰۴۳۰۵

کابل: کوته سنگی، سرک سیلو، بلاک های شاداب ظفر، انتشـ اصلاح افکار:موبایل:۰۷۷۸۱۹۱۳۸۲

کابـــــل: شـــهر نو, چهار راهی انصاری ,کتاب فروشـ رسالت.۰۲۰۲۲۰۳۳۵۹

کابل: انتشارات مستقبل مقابل بلاک های شاداب ظفر, ۸۸۷۰۳۰۵

کابل: کمپیوتر فروشی الکاموي جاده نادر پشتون, مارکیت نظرمنزل۲دوکان ۲۳/ . ۰۷۹۹۳۹۰۸۱۹

کابل: کابل ده افغانان کتاب فروشی بیهقی

کابل: انتشارات بنیاد علمی و فرهنگی مسجد جامع پل خشتی ۰۷۵۲۲۲۲۲۲۲ / ۰۷۹۹۰۱۱۱۱۱

ننگرهار: جلال آباد, نارنج باغ, عبدالحق مبنه، (دکابل د موټرو اډه) د جمعیت اصلاح ساحوي دفتر ټیلیفون: ۰۷۰۰۶۳۲۴۸۰

×د شیرین دل پلازې لاندې پور, نقیب کتاب پلورنځی. تیلفون ۰۷۰۰۹۵۶۴۲۳/۰۷۷۲۸۲۸۶۴۹

کندهار: نوی ښار، د هرات سرک، د سرې جامع غرب طرف ته سوري مېنه د امام ابوحنیفه(رح) تعلیمي او کلتوري مرکز د جمعیت اصلاح ساحوي د تلیفون: ۰۷۰۰۳۰۸۲۷۱ ـ ۰۷۰۰۶۶۸۹۴۸

لغمان: مهترلام ښار,حمزه مارکیټ تیلفون: ۰۷۹۹۴۴۲۹۲۰

هرات: جاده بانک خون، بالا تر از تالار قمر، گذر هشت بهشت، انجمن اخلاق و معرفت تیلیفون: ۰۴۰۲۳۵۵۹۰

بلخ: عقب حمام سره میاشت، مرکز تعلیمی اصلاح ۰۷۹۹۶۹۴۲۴۵

کندز: شهر کندز، جاده ولایت، کوچه حاجی میری، مؤسسه تحصیلات عالی سلام ۰۷۸۷۷۰۳۷۲٤

بغلان: پلخمری،مارکیت اتفاق کتاب و قرطاسیه فروشی رسالت ۰۷۰۰۵۸۹۸۵۷ /۰۷۷۷٤۷٦٤٦۹

لوگر: مرکز, مدینه مارکیت سـرک مسـجد جامع, کتاب فروشـی سادات, سید عبدالحمید هاشمی, تیلفون: ۰۷۰۰۰۴۴۹۸۱

لوگر: محـــمدآغه, واغجان بـــازار, پهلوی کلنیک حســـین خیل,تیلفون:۰۷۷۵۴۱۳۸۷۶

پکتیـــا: د گردیـــز ښار, مرکـــزي چوک، د نـــي نمایـــنـــدگی وحید الله: ۰۷۷۹۲۱۳۸۲۲

خوست: افغان تاور شاته خوست مرکزی طبی لابراتوار دوهم پور د جمعیت اصلاح ساحوی دفتر د اکتر محمد کلاب:۰۷۹۹۱۷۴۵۴۶/ ۰۷۷۷۱۷۴۵۴۶

تخار: بازارچه کتاب دکان مولوی حبیب الرحمن ۰۷۷۹۶۳۴۱۹۲

بدخشان فیض آباد: ۰۷۷۵۲۷۰۵۰۸ / ۰۷۰۷۸۳۱۳۶۴

زابل: ۰۷۰۰۳۰۱۹۴۸

فراه: جاده مخابرات دست راست مرکز علمی و فرهنگی توحید ۰۷۰۳۲۰۲۰۴۴

کونړ: د معارف ریاست ته مخامخ د جمعیت اصلاح ساحوي دفتر

پیښور: مرکز فرهنگی اسلامی افغانستان/ تیلفون: ۰۹۱۵۸۵۲۷۹۵

قیمت یک شماره ۱۰ افغانی

سرمقاله

غوربندی ملاله او پردی پاله میډیا؟

د استعمار لومړنۍ هڅه دا وي، چې فکرونه، ضمیرونه او عقلونه په پیسو اخلي او یا یې کرایه کوي، ځکه چې همدغه بیا د دوی هغه لښکر وي چې په هره شېبه او لحظه کې، هره پېښه او واقعه کې او د سیاسي او پوځي جریاناتو په هر پړاو او مرحله کې د خپلو ملي مصالحو پر ځای د استعماري موخو او ګټو په خدمت کې فعال او خوځنده وي، لیکنې کوي، خپرونې کوي، ځیړنې کوي او د ملت د ذهنونو اړولو کې خپل هر اړخېز توان په کار لګوي.

افغانستان ته هم چې د لویدیځ استعماري ځواك راغی، نو لومړی یې هماغه شخصیتونه او ځیرې په پراشوټ کې را کوزې کړې چې دوی وربانديې په غرب کې کلونه کلونه کار کړی ؤ، او دغې ورځې ته یې روزلي وو، هغوی ته یې پراخ امکانات او وسایل ورکړل او ادارې یې ورته جوړې کړې او د داسې څه په کولو یې وګومارل چې هغه یوازې او یوازې د بهرنیو او تمویلوونکو لوریو ګټې دي او برخلاف د افغان مسلمان ولس له باورونو، اخلاقو، ارزښتونو او هویت سره په ټکر کې دي.

د پردي پالنې په برخه کې هغه رسنۍ چې بهرني جهتونه یې بودجه برابروي، ډېرې فعالې دي، تردې چې ولسمشر یې هم تر فشار لاندې نیولی دی، تر څو وربانديې هغه تړون امضاء کړي، چې یو مخ د امریکا په ګټه دی، او د افغانستان لپاره پکې هېڅ هم نشته، بلکې د استقلال، کرامت او عزت سره یې په ټکر کې ده، داسې تړون چې نه په لنډ مهال کې او نه هم په اوږدمهال کې د افغانستان لپاره څه مثبت تضمینات لري.

همدغه پردۍ پالې رسنۍ دي چې هغه شخصیتونه، ادارې او خوځښتونه تر برید او پراخه تبلیغاتو لاندې نیسي کوم چې د هېواد استقلال او خپلواکۍ ته تر بل هرڅه زیات ارزښت ورکوي، سیاسي او نظامي قضیې تر آزاد تحلیل او خپلواکه څېړنې لاندې نیسي او یوازې هغه څه تأییدوي چې د افغان ملت په ګټه وي، خو همدغه پردي پالې رسنۍ یې بیا پر ګاونډیانو ورتپې او خرڅ شوي یې بولي.

په دغو وروستیو ورځو کې چې په غوربند کې د بې ګناه خلکو کورونه د ناټو له خوا بمبار شول او نزدې ۲۱ تنه چې ښځې او ماشومان پکې وو، په شهادت ورسول شول، د ملت د پراخه پرګنو له لوري په کلکه وغندل شول، په ولسي جرګه کې یې د ملت استازي را وپارول، او هغوی چې د خپل ملت په بچیانو او د پېښو په قربانیانو د غم او درد اوښکې تویې کړې او د ناټو پر خلاف یې بیان ورکړ، دغې پردۍ پالې میډیا پر همدغو وکیلانو ډول ډول تورونه پورې کړل او ددې پرځای چې د بهرنیو ځواکونو پرخلاف د خلکو غم او نفرت انځور کړي، دوی د سیمې د خلکو او په پارلمان کې د هغو د استازو خلاف موقف ونیوه.

د حیرانتیا خبره خو دا ده چې همدغه میډیا او د هغو تر شا جریانونه تل د ښځو او ماشومانو د حقونو خوندي ساتنې مدافعان ځانونه ګڼي او پدې اړه ورځې لمانځي او غونډې جوړوي ، خو د غوربند د پېښې د قرباني مېرمنو او ماشومانو په اړه بیا دوه ګونی موقف نیسي، د سوات ملاله اتله کړي، ځکه چې د خپل وطن د خلکو د یوې ډلې له خوا ټپي شوې وه خو د غوربند ملاله چې د ناټو په بمبار کې شهیده شوې ده، نه یادوي او برخلاف هغه د ناټو پر وړاندې ملامته او ترهګره بولي.

دولت دنده لري چې د پردۍ پالې میډیا د کنترول لپاره ویښ او بیدار واوسي او پرېنږدي چې د خپلو ملي مصالحو او ګټو په ځپلو سره د نورو ګټې او مصالح خوندي کړي، او په لوی لاس د دولت او ملت ترمېنځ واټن ایجاد کړي او پدې توګه ناکراریو ته زمینه پراخه کړي.

جمعیت اصلاح افغانستان

بخش نشرات و فرهنگی

هفته نامه اصلاح اونیره

دلسلام داصیل فهم منبر

Email:eslahmilli@gmail.com

www.eslahonline.net

دلیکوال پلاوي تر نظر لاندې

دامتیاز خاوند:

جمعیت اصلاح وانکشاف اجتماعی افغانستان

رئیس هیأت تحریر:

عبدالفتاح جواد

مدیرمسئول:

نقیب الله حمید 0774327438

آدرس بانکی: جمعیت اصلاح وانکشاف اجتماعی افغانستان کابل بانک
A/c No=1001202080036
(افغانی)

آدرس بانکی: جمعیت اصلاح وانکشاف اجتماعی افغانستان کابل بانک
A/c No=1001201080036
دالر امریکائی

دیزاینر: شاهد صافی

فاجعه غوربند و نمک پاشیدن بر زخم مردم!

دکتور فضل الهادی وزین

عساکر امریکایی، در سلسله یی از قتل وکشتار مردم ملکی در مناطق مختلف افغانستان، یکبار دیگر عده ی از مردم بی دفاع ما را، که ملکی و غیر مسلح بودند، به شمول اطفال و زنان در ولسوالی "سیاه گرد غوربند " ولایت پروان، در شب سرد زمستان ، بیرحمانه و با کمال سفاکی به شهادت رسانیدند.
إنا لله وإنا إليه راجعون.

این کشار وحشیانه – که در آن از هوا و زمین بر منطقه حمله شده بود– در حالی صورت گرفت که این مردم بی گناه و ملکی نه کدام شهروند امریکا را به قتل رسانده بودند، نه بر عساکر وقوای امریکایی حمله برده بودند، ونه هم تهدید وخطری از ایشان بر سرزمین ایالات متحده امریکا و منافع آن متوجه بود!

بر اساس گزارش های رسیده از منطقه، چشمدید اهالی وگزارش هیأت حقیقت یاب دولت، در نتیجه این حمله وحشیانه، عده از زنان و اطفال بی گناه نیز به صورت بیرحمانه به شهادت رسیده اند.

نوارهای تصویری وعکس های قربانیان در رسانه ها، هولناک بودن این فاجعه غم انگیز و حجم خسارات بزرگ جانی ومالی ناشی ازان را تایید می کند.

سوال مهم اینست که چرا نیروهای امریکایی به چنین عمل غیر انسانی دست می زنند؟

جانب غم انگیز دیگر این فاجعه، اینست که، متاسفانه عده ی از مسؤولین ناعاقبت اندیش دولتی وبرخی از ایادی حلقه به گوش و مسخ شده بیگانگان – که در زمان اشغال افغانستان از طرف قشون سرخ شوروی یکجا با ارتش سرخ برای تحکیم دکتاتوری پرولتاریا به قتل و کشتار مردم پرداخته و مجاهدین را اشرار خطاب می کردند– باکمال بی شرمی وبیرحمی، و بدور از تمام عواطف انسانی، بر زخم مردم مظلوم وستمدیده غوربند و خانوادهای قربانیان، ناجوانمردانه نمک شماتت پاشیده و با دیده درایی تمام از جنایت نیروهای امریکایی در قتل و کشتار هموطنان مسلمان و همنوعان بی گناه شان حمایت نموده و می کوشند تا به مصداق ضرب المثل معروف" کاسه های گرمتر از آش" قاتلان سفاک اطفال وزنان غوربند را به این بهانه سند برائت بدهند که گویا در منطقه مخالفین دولت وجود داشته است و گویا دربین کشته شدگان کسانی از طالبان نیز هستند!

نمی دانیم در کدام دین، قانون، عرف و فرهنگ انسانی این حکم وجود دارد که قتل و کشتار همنوعان هموطن وهم کیش ملکی خود را که در بین شان اطفال و زنان فقیر وبی گناه نیز وجود داشته باشند، فقط به این بهانه توجیه کرد که نیروهای امریکایی گویا می خواسته اند بر مخالفین حمله کنند؟!

ما در حالی که بر مبنای احکام و ارزشهای دینی و مقتضیات عواطف انسانی، قتل و کشتار افراد بی گناه و ملکی را در هر کجا و از طرف هر کس و جهتی که باشد، به شمول عمل ظالمانه و دور از تمام عواطف وارزشهای انسانی که توسط منادیان دروغین حقوق بشر در غوربندانجام شده است، با شدید ترین الفاظ تقبیح ومحکوم می کنیم، از بار گاه خالق متعال برای شهدای گلگون کفن مان مغفرت وبلندی درجات ، وبرای بستگان شهدا و مردم درد رسیده و مظلوم خود در دره مرد خیز ومجاهد پرور غوربند، صبر جمیل و استقامت استدعا داریم.

ادامه قتل و کشتار مردم بی گناه ما در نقاط مختلف کشور، یکبار دیگر بر این حقیقت تاکید دارد که، بقای نیروهای خارجی در افغانستان، و امضای به اصطلاح پیمان امنیتی با امریکا، زنده گی صلح آمیز و امنیت مردم افغانستان را برای همیشه به خطر انداخته و سبب می شود تا هیچ شهروند افغانستان، در هیچ وقت وهیچ جای بر جان، ناموس و مال خود مصؤونیت وامنیت نداشته باشد.

سکوت وناتوانی حکومت افغانستان درحمایت از شهروندان کشور– که از اولویات وظایف و مسؤولیتهای یک حکومت بشمار می رود– مایه تأسف شدید است.

همچنان توجیه جنایت قتل و کشتار مردم بی گناه چه از طرف مقامات دولتی وچه از طرف اشخاص و جهات دیگر، به هر عنوان وبهانه یی که باشد، از نظر ما شدیدا محکوم وقابل تقبیح است.

ما یکبار دیگر از منبر جمعیت اصلاح افغانستان تاکید می ورزیم که نباید مردم بی گناه افغانستان قربانی جنایات قوای خارجی گردیده و خون ملت ما وسیله تصفیه حساب های سیاسی، شخصی وگروهی میان اشخاص وجناح های رقیب داخلی شود.

نا گفته نباید گذاشت که سکوت مر گبار سازمانها ونهاد های چون ملل متحد، حقوق بشر،کمسیون مستقل حقوق بشر افغانستان، احزاب سیاسی، جامعه مدنی و اکثر رسانه های تصویری و چاپی کشور در مورد جنایت قتل و کشتار مردم ملکی وبی گناه غوربند و سایر مناطق کشور، از یکسو سوال بر انگیز و از طرف دیگر قابل تقبیح می باشد.

" وسيعلم الذين ظلموا أى منقلب ينقلبون."سورة الشعراء:٢٢٧

بمباردمان نیروهای خارجی و تداوم کشتار بی رحمانهٔ افراد ملکی!

چه کسی می تواند تضمین کند که پس از امضای پیمان امنیتی با امریکا، سلسله این کشتارها متوقف خواهد شد؟

گروپ رسانه یی اصلاح -حکمت الله خلاند

تداوم کشتار بی‌رحمانهٔ افراد بی‌گناه ملکی از سوی نیروهای خارجی در افغانستان، به عنوان یک معضل امنیتی خطرناک و حساسیت برانگیز، همواره اعتراضات مقامات و مردم افغانستان را در پی داشته است.

در حالیکه طی چند سال اخیر تداوم این گونه واقعات، بار ها تا سرحد تیره گی روابط کابل- واشنگتن به پیش رفته، درروزهای اخیر یک بار دیگر بمباردمان نیروهای خارجی در منطقهٔ ساه و وازغر ولسوالی سیاه‌گرد ولایت پروان، در کنار وارد نمودن خسارات هنگفت مالی به محل، بیش ازده تن از اهالی ملکی به شمول زنان و کودکان، آن منطقه را به شهادت رسانیده و شماری دیگری را زخمی ساخت.

به گزارش رسانه ها، هیأت فرستاده شده دولتی به منطقه که شامل نماینده گانی از پارلمان، وزارت های دفاع وداخله وسایر ارگان های ذیربط بود درگزارش رسمی خود به ریاست جمهوری می‌گوید که در نتیجهٔ بمباردمان نیروهای امریکایی برمنازل مسکونی در ولسوالی سیاه‌گرد ولایت پروان ، ۱۷ فرد ملکی کشته و مجروح شده اند.

این هیأت می گوید که به اساس بررسی‌های آنان در درهٔ وازغر ولسوالی سیاه‌گرد بتاریخ ۲۳ جدی، همه شب بمباردمان نیروهای امریکایی ادامه داشته و در اوایل صبح نیروهای خارجی به تلاشی منازل و انداختن بمب بالای دروازه‌های مردم پرداخته اند که ضمن آن شش منزل مسکونی نیز از بین رفته است.

اعضای این هیت أافزوده اند که به سبب این حملات، مردم محل شب را در سرمای زمستان در بیرون از خانه خود سپری کردند.

درحالیکه توقف حملات هوایی نیروهای خارجی بر خانه‌های افغان‌ها ، به حیث یکی از شروط اساسی رئیس جمهور کرزی برای امضای پیمان امنیتی با امریکا مطرح شده است، وبارک اوباما ضمن نامه عنوانی رئیس جمهور کرزی در آغاز تدویر لویه جرگه مشورتی اخیر، تعهد جدی نموده بود که این موضوع باردیگر تکرار نخواهد شد، اما باز هم نیروهای خارجی در ولایت پروان، زنان و کودکان و افراد غیرنظامی را به خاک و خون کشانده ثابت ساختند که نیروهای امریکایی گر پابند هیچ گونه عهد وپیمان نیستند.

اینکه این اقدام نیروهای امریکایی، در حالیکه چندی پیش رئیس جمهور اوباما ضمن نامه‌ای به حامد کرزی، وعدهٔ جلوگیری از این گونه عملیات وبمباردمان‌ها را داده بود، روی امضای پیمان امنیتی چه تاثیری خواهد داشت؟ و چه تضمینی وجود دارد که اگر پیمان امنیتی با امریکا امضا شود، سلسلهٔ این بمباردمان‌ها وکشتن افراد ملکی متوقف خواهد شد؟ روی این موضوعات وپیامد های این رویداد صحبت های با برخی از نخبه گان سیاسی انجام شده که با شما خواننده‌گان عزیز شریک می‌سازیم:

وحید مژده تحلیلگر مسائل سیاسی در بارهٔ تأثیر این عملیات بر موضوع امضای پیمان امنیتی با امریکا می‌گوید: "امریکایی‌ها می‌خواهند از یک طرف بگویند که ما

حاضر هستیم تا شرایط آقای کرزی در خصوص امضای پیمان امنیتی را بپذیریم و تا حدی نرمش نشان می‌دهند و از طرف دیگر، درعمل نشان می‌دهند که اگر ما این قرارداد را امضا هم بکنیم، باز هم هر کاری که خودما بخواهیم آنرا انجام خواهیم داد و در حقیقت می‌خواهند به آقای کرزی بگویند که ما خواست ترا نمی پذیریم."

اما در پاسخ به این پرسش که اگر پیمان امنیتی با امریکا امضا شود، چه تضمینی وجود دارد که سلسلهٔ این بمباردمان‌ها وکشتن افراد ملکی متوقف خواهد شد؟ آقای مژده می‌گوید: "در حقیقت امریکایی ها می‌خواهند به مردم بگویند که شما انتظار این را نداشته باشید که بعد از امضای قرارداد، ما در پایگاه‌های خود باشیم، و خانه‌های مردم از شر ما محفوظ باشد."

وی اظهار داشت که امضای قرارداد به معنای ادامهٔ جنگ است و ادامهٔ جنگ به معنای ادامهٔ همین کشتارها و همین حالت است، نه تنها از طرف امریکایی ها، بلکه طرف مقابل نیز با شدت بیشتری اقدام خواهد کرد و چنین حملات از هر دو طرف بیشتر خواهد شد.

وحید مژده به این باور است که امریکایی‌ها در حقیقت با این کار خود می‌خواهند به آقای کرزی قدرت خود را نشان بدهند و او را زیر فشار بیشتر قرار بدهند تا این قرارداد را به شکلی که امریکایی‌ها می‌خواهند امضا نماید.

مژده می افزاید: " تا جایی که من از دوستان نزدیک آقای کرزی اطلاع دارم، موصوف به هیچ صورت حاضر به امضای این قرارداد نخواهد شد و امریکایی‌ها نیز به این باور رسیده‌اند که حکومت آینده و رئیس جمهور آینده این قرارداد را امضا کند."

وی به این نظر است که امضای این قرارداد با رئیس جمهور آینده مشکلات خود را خواهد داشت، چون به قول مژده " انتخاباتی که صورت می‌گیرد، شاید مشروعیتی برای رئیس جمهور جدید به ارمغان نیاورد."

از سوی دیگر، پس از رویداد دره غوربند ولایت پروان ، یک حملهٔ دسته‌جمعی بر هوتل لبنانی در منطقهٔ وزیراکبرخان شهر کابل صورت گرفت که در نتیجهٔ آن، بیش از ۲۰ فرد خارجی و چند افغان کشته شدند و طالبان با نشر اعلامیه‌ای گفتند که این حمله را در انتقام از کشته شدن افراد ملکی در پروان، انجام دادند.

اینکه این توجیه مخالفین مسلح دولت تا چه حد قابل قبول است؟ آقای مژده می‌گوید: "قبل از اینکه این حمله در وزیراکبرخان صورت بگیرد، طالبان در اعلامیه‌ای که در این رابطه به رسانه‌ها فرستاده بودند، تهدید کرده بودند که ما انتقام می‌گیریم، و طبیعی است که همان تهدید خود را عملی نمودند، و آن هم بسیار به شکل بی‌سابقه در طول سیزده سال گذشته."

آیساف نیز در خصوص کشته شدن افراد ملکی در عملیات انجام شده در ولایت پروان، ابراز تأسف کرده اما گفته است که در این عملیات دو غیرنظامی افغان کشته شده اند. نیروهای خارجی مقیم افغانستان، همیشه پس از این گونه عملکردها به تحریف واقعه می‌پردازند ومی‌خواهند تعداد تلفات را کمتر از واقعیت نشان دهند، اینکه چرا نیروهای امریکایی همچو رویدادها را تحریف می‌نمایند، آقای مژده در این مورد رسانه‌ها را نیز ملامت می‌کند.

وی اظهار داشت: "اولاً اینکه بسیار ضروری بود که همراه با هیأت دولت افغانستان، یک هیأتی نیز از طرف رسانه‌های افغانستان به آنجا می‌رفت و تصویر واقعی حادثه را به نشر می‌سپردند"

اما به قول مژده، چون اکثریت رسانه‌ها وابسته به امریکا هستند، بنا براین به صورت یک جانبه از این واقعه گزارش دادند؛ در حالیکه وقتی در اینجا کدام حرکتی صورت می‌گیرد، آنرا به شکل بسیار وسیع گزارش می‌دهند.

مژده به این نظر است که وقتی درکابل انفجاری صورت گرفت، حتی سرمنشی سازمان ملل متحد نیز در مورد آن عکس‌العمل نشان داد، که از این روش دوگانه سوال پیدا می‌شود که آیا واقعاً بین خون افغان‌ها و خون خارجی‌ها فرقی وجود دارد؟

از نظر وحیدمژده وقتی در اینجا هم انسان کشته شده و در آنجا هم به شمول زن‌ها واطفال، باید رسانه‌ها جامعهٔ مدنی، خارجی‌ها، سازمان ملل متحد، نهادهایی که مدافع حقوق بشر هستند، همهٔ آنها باید در این گونه مسائل همان تعادل را حفظ نمایند.

از جانب دیگر برخی رسانه‌ها واقعه ولسوالی غوربند را، به قضیهٔ رهایی زندانیان بگرام نیز ربط می‌دهند، اینکه رهایی زندانیان بگرام توجیه درستی برای بمباردمان نیروهای امریکایی در ولسوالی غوربند شده می‌تواند؟ آقای مژده می‌گوید: "در ولسوالی غوربند زنان، اطفال و پیرمردان کشته شدند، کدام کسی در بین کشته شده‌گان نیست که از زندان آزاد شده باشد، اما اگر امریکایی‌ها این کار را به انتقام‌گیری آزادی زندانیان بگرام کرده باشند و بعد از آن هم طالبان برای انتقام‌گیری، حملهٔ وزیراکبرخان را انجام داده باشد، پس این سلسلهٔ انتقام‌گیری‌ها همچنان ادامه خواهد داشت."

اما داکتر فیض محمد **خلاند** آگاه امور سیاسی ومسایل منطقه در مورد اینکه برخی رسانه‌ها واقعه ولسوالی غوربند را به قضیه رهایی زندانیان بگرام ربط می‌دهند، می‌گوید: "نه خیر، به هیچ وجه، در زندان بگرام هزاران افغان بی‌گناه بدون حکم محکمه زندانی شده‌اند، تصمیم حکومت افغانستان برای رهایی زندانیان بی‌گناه بگرام یک تصمیم بسیار خوب بود، اما شماری از جهت‌های داخلی و خارجی که دشمنان افغانستان هستند، از ترس اینکه رهایی زندانیان بی‌گناه قضیهٔ افغان کشی آنان را ظاهر نکند، با این کار مخالفت نشان دادند."

وی می‌گوید که این حملات نیروهای خارجی بیانگر آن است که آنان از امضای پیمان امنیتی از سوی حامد کرزی ناامید شدند و به همچو اعمال

پرداختند و در ضمن می‌خواهند نشان بدهند که به امضای پیمان امنیتی اعتنایی ندارند و می‌توانند هر زمانی که هر کاری را بخواهند انجام می‌دهند، افراد ملکی را هدف قرار دهند و عملیات خودسرانه را انجام دهند.

او اظهار داشت: "هیچ تضمینی وجود ندارد که پس از امضای پیمان امنیتی سلسلهٔ این بمباردمان‌ها وکشتن افراد ملکی از سوی نیروهای خارجی متوقف می شود و به همین دلیل حکومت افغانستان هم تشویش دارد که اگر این پیمان امضا شود، سند کشتار افغان‌ها به دست امریکایی‌ها خواهد افتید."

نیروهای آیساف ضمن اعلامیه‌ای درمورد حملهٔ هوایی خود بر مردم پروان گفته‌است که این عملیات، توسط نیروهای افغان رهبری می شده و عملیات نیروهای هوایی آمریکا نیز بر اساس درخواست نیروهای امنیتی افغان به اجرا گذاشته شده است ، درحالیکه گزارش هیأت ریاست جمهوری می‌گوید که بر بنیاد بررسی‌های آنان در مورد این عملیات با مسوولین امنیتی و مقام ولایت پروان هماهنگی صورت نگرفته است. حالا پرسشی که مطرح می شود این است که اگر این عملیات در هماهنگی با نیروهای افغان انجام شده باشد، آیا نیروهای افغان برای خارجی‌ها هدف نادرست نشان می‌دهند یا خارجی‌ها قصداً بر مردم ملکی بمبارد می‌کنند؟ آقای **خلاند** در این رابطه می‌گوید:" هر دو می‌تواند توجیه داشته باشد، متأسفانه نیروهای امنیتی افغانستان اصلاً ملی نیستند، در بین آنها تعصبات قومی، زبانی و سمتی وجود دارند که شاید در ولایت پروان نیز قصداً این کار صورت گرفته باشد."

اما آقای وحید مژده در این مورد می گوید: " آیا این نیروهای افغان هم قوماندان دارند یا خیر؟ آیا این قوماندان آنان از طرف آقای کرزی تعین شده، از طرف وزارت دفاع تعین شده، از طرف کی تعین شده؟ چرا نام این افراد گرفته نمی‌شود، من فکر می‌کنم، در بسیاری موارد اینها دروغ می‌گویند، البته یک تعداد افراد اجیر و مزدور در بین شان هستند، بنام افراد کمپاین و نام‌های دیگر که شاید منظور شان همین‌ها باشند و درعین حال این بمباردها از طرف شب صورت گرفته و عملیات تعرضی بود عملیات تدافعی نبوده ، به همین دلیل این قضیه باید دقیقاً بررسی شود که چه کسانی این دستور را داده و در آنجا چه موضوع بوده که اینها از طرف شب حمله کردند و خانه‌های مردم را بمباران کردند؟"

عبدالغفور لیوال رئیس مرکز مطالعات استراتژیک و منطقوی نیز در بین رویداد پروان و رهایی زندانیان بگرام ربطی نمی‌بیند و می‌گوید: " حتی در زمانی که هیچ حادثهٔ تلفات ملکی هم وجود نداشته باشد، همچو رویدادها رخ می‌دهند و انفجارها صورت می‌گیرند."

آقای لیوال در مورد تأثیر این رویداد بر موضوع امضای پیمان امنیتی می‌گوید که "این رویداد دلیل دیگری برای آقای کرزی شده می‌تواند تا بر شرایط خود در مورد امضای پیمان امنیتی تأکید کند، اما متأسفانه این اولین حادثه‌ای نیست، همواره چنین رویدادها رخ داده است و باید تمامی پروسهٔ سیاسی طوری ساخته شود که از همچو حوادث جلوگیری به عمل آید."

به نظر وی، تضمین بزرگی برای جلوگیری و توقف همچو رویدادها افغانی شدن تمامی امور است و اگر امنیت کشور از سوی افغان‌ها تأمین گردد، جلو این گونه رویدادها در آینده نیز گرفته خواهد شد.

عبدالغفور لیوال در مورد تحریف چنین رویدادها، از سوی خارجی‌ها، می‌گوید: "آنها هراس دارند که ذهنیت‌های عامه بر ضد آنها نگردد و مخصوصاً حامد کرزی به احتجاج‌های خود ادامه ندهد، چون همین کشتار افراد ملکی است که اعتماد افغانها بر جامعهٔ جهانی را خدشه دار ساخته است."

اما دوکتورعبدالباقی امین رئیس مرکز مطالعات ستراتیژیک ومنطقوی و تحلیلگر مسائل سیاسی، تحریف این گونه رویداها را اسلوب استعمارگران می‌داند و می‌گوید: "به طور عمومی حرکت‌های نظامی و استعمارگران هر خبری را که به نفع آنان نباشد، برخلاف حقایق، تحریف می‌نمایند؛ مردم ملکی، زنان و کودکان را به شهادت می‌رسانند و باز می‌گویند که در اینجا طالبان حضور داشتند."

آقای امین می‌افزاید: "موضوع زندانیان بگرام با بمبادرمان نیروهای امریکایی در پروان، ربطی ندارد و اصلاً امریکایی‌ها مردم فوق العاده متکبر هستند و به خون افغان‌ها چنان احترام ندارند مثلیکه در غرب به خون انسان احترام گذاشته می‌شود؛ و از سوی دیگر، خاتمه دادن به زنده‌گی انسان‌ها بر بنیاد یک خبر استخباراتی که شاید هم نادرست باشد، مخالف معاییر و قوانین انسانی می‌باشد."

به گفتهٔ او، بعد از امضای قرارداد امنیتی نیز هیچ ضمانتی وجود ندارد که نیروهای امریکایی همچو جنایاتی را مرتکب نگردند، حتی برای تطبیق همین قرارداد هیچ ضمانت قانونی وجود ندارد و در نتیجهٔ امضاء شدن آن نیروهای امریکایی، با تمام آزادی برای خود پایگاه‌ها را خواهند ساخت و هر کاری که بخواهند، انجام خواهند داد.

دوکتور عبدالباقی امین به این نظر است که رویداد کشتار افراد ملکی از سوی خارجی‌ها در پروان، صداهایی را تا حدی کم خواهد کرد که خواهان امضای این قرارداد هستند.

از آزادی بیان و رسانه ها

تا تهاجم فرهنگی و رسانه یی!

احمدضیاء رحیمزی

رئیس جمهورحامد کرزی ضمن مراسمی که برای افتتاح "مرکز رسانه های بیات " ترتیب یافته بود، با ستایش از رشد آزادی بیان وآزادی رسانه ها درکشور، ابراز امید واری کرد که از آزادی بیان به خیر مردم افغانستان و در دفاع از کشور و ترقی آن و همچنان در دفاع از مظلومیت مردم کشور و تقویت وحدت ملی استفاده صورت گیرد.

اگر نیم نگاه نقادانه به وضعیت جاری رسانه یی درکشور و همچنان به قضیه آزادی بیان و آزادی رسانه ها درکشور طی بیش از یک دهه گذشته بیاندازیم، به ساده گی درخواهیم یافت که هرچند بدون شک از تعدد وآزادی فعالیت رسانه ها نمی توان چشم پوشید، ولی در عین حال بدون شک وشبهه این حقیقت هم از آن به خوبی آشکار است که برخلاف تصور وخواست حامدکرزی، از آزادی بیان وآزادی رسانه ها در کشور جنگ زده وویرانه ما، نه تنها در راستای دفاع از مظلومیت مردم کشور ودر راستای تقویت وحدت ملی استفاده صورت نمی گیرد که با خیلی صراحت می توان ادعا کرد که بر ضد این مفاهیم نیز بکار گرفته می شود.

جایی شکی نیست که پس از یک دوره عقب افتاده گی رسانه یی وپس رفت تخنیکی ، در دهه گذشته، افغانستان شاهد بزرگترین تحول در این راستا بوده و همه کمبودی را که دراین مدت از ناحیه نبود رسانه های آزاد وبدون اثر وتصرف حکومت ومقامات حکومتی در کشور احساس می کرد، پوره نمود بلکه با توجه به تناسب زمانی و وضعیت جنگی کشور این احساس وغریزه بیش از حدضرورت به آن نیز برآورده گردید، ولی آیا می توانیم بگوییم که این آزادی بیان ، آزادی رسانه یی وکثرت رسانه ها به حدی که حتی علاقمندان آن نیز در میان آن ره گم می کنند، به خیر

اگر نیم نگاه نقادانه به وضعیت جاری رسانه یی درکشور و همچنان به قضیه آزادی بیان و آزادی رسانه ها درکشور طی بیش از یک دهه گذشته بیاندازیم، به ساده گی درخواهیم یافت که هرچند بدون شک از تعدد وآزادی فعالیت رسانه ها نمی توان چشم پوشید، ولی در عین حال بدون شک وشبهه این حقیقت هم از آن به خوبی آشکار است که برخلاف تصور وخواست حامدکرزی، از آزادی بیان وآزادی رسانه ها در کشور جنگ زده وویرانه ما، نه تنها در راستای دفاع از مظلومیت مردم کشور ودر راستای تقویت وحدت ملی استفاده صورت نمی گیرد که با خیلی صراحت می توان ادعا کرد که بر ضد این مفاهیم نیز بکار گرفته می شود.

ملت، دردفاع از مظلومیت آن وبرای حفظ منافع ملی به نشرات می پردازند؟

هر چند ارقام دقیقی از تعداد رسانه های دیداری، شنیداری وچاپی

که هم اکنون در مرکز و ولایات کشور فعال اند، در اختیار نیست ولی تعدد وکثرت این رسانه ها، دیگر چیزی نیست که بتوان از آن چشم پوشید و یا آنرا نادیده گرفت، اما آیا می توان از این حقیقت تلخ چشم پوشی کرد که یک تعداد هنگفت این رسانه های محترم وبه خصوص از نوع دیداری و شنیداری آن، آنچه به خورد ملت مسلمان وجنگ زده افغانستان می دهند، به هیچ وجه نمی تواند به خیر وفلاح مردم و در راستای دفاع از منافع ملی و وحدت ملی تلقی گردد .

اگرزیر پا گذاشتن همه حدها ومرزهای اخلاقی ، دینی وزیر پا گذاشتن هر گونه ارزش ها و تلاش در راستای ارزش زدایی اخلاقی واجتماعی می تواند به حیث یک دست آورد تلقی گردد، پس بدون شک افغانستان ورسانه های آزاد!!! افغانستان طی یک دهه گذشته توانسته اند،این امتیاز را بدست بیاورند، اما اگر قرار بر این باشد که همچو یک ملت آزاده و پابند به ارزش های والای دینی واجتماعی رسانه های کشور نیز تابع این امر

باشند، پس سوال اینجاست که چه تعداد از رسانه های ما به خصوص از نوع دیداری وشنیداری آن، طی این دهه تأسیس شده اند ونشرات شان ادامه دارد که یک فرد افغان بتواند با افتخار ودر جمع همه فامیل نشسته، نشرات آنرا تعقیب نماید؟

متاسفانه امروز وقتی از دست آورد افغانستان در عرصه رسانه ها وآزادی بیان صحبت می شود، بیشتر به جنبه مقایسوی آن با کشورهای دور ونزدیک منطقه توجه صورت می گیرد وعده ای با برجسته ساختن اعداد وارقام می خواهند ثابت سازند که افغانستان در این عرصه، نسبت به کشورهای مذکور به پیشرفت های نایل گردیده است، اما اگر اندکی با دقت به محتوای نشراتی رسانه های که رئیس جمهور کرزی وحلقات حکومتی ونهاد های بنام جامعه مدنی از آن دم می زنند وهمچنان به دست آورد های آزادی بیان طی این چند سال گذشته متوجه شویم، شاید کمتر کسی بتواند آنرا بنام "دست آورد" بپذیرد.

از جانب دیگر با دریغ ودرد باید اعتراف کرد که این رسانه های آزاد و آزادی رسانه یی و آزادی بیان در افغانستان بود که طی دهه گذشته و در فضای بحرانی وجنگ زده افغانستان به همه گونه تعصبات وتفرقه افگنی ها دامن زدند به حدی که نه چیزی بنام منافع ملی از گزند نیش استعمارگرایی آن درامان ماند ونه هم ارزش ها ومفاهیم والای دینی واخلاقی از شرشان محفوظ.

در حالیکه طی سالیان گذشته یکی از اساسی ترین مشکلات ملت ومردم ما کشمکش ها و نزاع های قومی و زبانی بوده و بدون شک این پدیده شوم، زاده نفاق استعمارگران بیرونی وایادی شیطان صفت داخلی آنها شمرده می شود که از دیر زمانی آنرا دامن می زنند، متأسفانه پدیده ارزشمند آزادی بیان و آزادی رسانه ها طی یک دهه اخیر در این کشور، در مسیری قرار گرفته که این شکاف های قومی و زبانی را رشد داده و هر رسانه یی با توجه به اهداف استعماری تمویل کننده گان آن، به حد کافی به آن پرداخته است، وشاید هیچ فرد آزاد اندیشی از این حقیقت تلخ انکار نکند که عملکرد برخی از رسانه های جمعی در افغانستان باعث شده است تا بجای مرهم گذاری روی زخم های بدن پارچه پارچه کشور و مردم، تشویش‌ها ونگرانی های دیگری را برای اقشار مختلف مردم بوجود بیاورد.

همچنان با توجه به این اصل که کثرت رسانه یی درکشور ما طی یک دهه اخیر، مدیون تمویل کننده گان خارجی آنها وبه خصوص کشورهاو موسسات استعماری غرب بوده است، نه زاده خواست واراده ملی شخصیت های مستقل افغانی، به خوبی می توان درک کرد که اکثریت این گونه رسانه ها به تحقق همان اهدافی دست یازیدند که این تمویل کننده گان بیرونی وداخلی به آنها دستور دادند وبه این ترتیب به هیچ وجه وبا هیچ تعریفی نمی توان این چنین رسانه ها را" آزاد" توصیف کرد.

همچنان از یمن فضای آزاد برای ایجاد وتأسیس رسانه ها درکشور ، تعدادی از رسانه های بیرونی که به شکل واضح وآشکار گوینده گی یا بهتر است بگویم سخنگویی کشورها وسازمان های استعماری غربی را راجع به قضایای افغانستان، حتی از سالیان جهاد مردم افغانستان علیه اتحاد شوروی وقت، برعهده داشتند، به داخل خاک کشور ما راه یافتند وبا استفاده از پراگنده گی وتشتت موجود در فضای رسانه یی افغانستان، به فروش متاع استعماری خود پرداختند.

عده ای دیگری هم که برای خود برنامه داشتند و به "دهل " اربابان داخلی وبیرونی خود می رقصیدند،با برپا کردن محفل های از رقص وسرود دختران وپسران جوان، این زهر هلاهل را قند گونه به خورد مردم و نسل جوان ما دادند و با دوبله لخت ترین وبرهنه ترین سریال های هندی وترکی ونشر پیهم آن از طریق شبکه های خود، حتی اطفال معصوم جامعه ما را بارسوم وعنعنات مرگ وزنده گی یهود وهنود آشنا ساخته به تقلید ازآن واداشتند!!

ولی آنچه در این میان بازهم دست نخورده وپریشان حال باقی ماند، همانا رسانه های دولتی است که با گذشت سالیان دراز وبا پا گذاشتن رسانه ها به عصر تکنالوژی ، نه در نحوه اخبار این رسانه ها فرقی نمایان شد ونه هم در شیوه نگارش مقالات وتبصره های آن؛ در حالیکه توقع می رفت که در این پراگندگی بازار رسانه ها ،باید این رسانه های دولتی باشند تا از مفاهیم عالی چون وحدت ملی ومنافع ملی به دفاع پرداخته و ملت وکشور را از رفتن به بیراهه وسرابی که برخی رسانه های آزاد با طرح های استعماری شان برای شان ترسیم می نمایند، نجات دهند اما دریغ و درد که رسانه های دولتی بازهم به همان شیوه یی پرداختند که هر پدیده را باید از ورای عینک دولتمردان مشاهده کنند و سر آغاز هر خبر، گزارش، تبصره وسرمقاله آن دولتمردان باشند.

ولی آنچه در این میان بازهم دست نخورده وپریشان حال باقی ماند، همانا رسانه های دولتی است که با گذشت سالیان دراز وبا پا گذاشتن رسانه ها به عصر تکنالوژی ، نه در نحوه اخبار این رسانه ها فرقی نمایان شد ونه هم در شیوه نگارش مقالات وتبصره های آن؛ در حالیکه توقع می رفت که در این پراگندگی بازار رسانه ها ،باید این رسانه های دولتی باشند تا از مفاهیم عالی چون وحدت ملی ومنافع ملی به دفاع پرداخته و ملت وکشور را از رفتن به بیراهه وسرابی که برخی رسانه های آزاد با طرح های استعماری شان برای شان ترسیم می نمایند، نجات دهند اما دریغ و درد که رسانه های دولتی بازهم به همان شیوه یی پرداختند که هر پدیده را باید از ورای عینک دولتمردان مشاهده کنند و سر آغاز هر خبر، گزارش، تبصره وسرمقاله آن دولتمردان باشند.

به هر صورت با توجه به آنچه گفته آمدیم، نمی توان باورکرد که رئیس جمهور کرزی، با همه درک سیاسی اش به خطرات، آسیب ها وحتی چالش های که این آزادی بیان وآزادی رسانه ها به کیان جامعه وملت متوجه ساخته، نیاندیشد وآنچه را که قاطبه ملت جزیی از استعمار فرهنگی وتهاجم فرهنگی استعمار برفضای مجازی کشور خود می داند، بنام آزادی بیان ودست آورد یک دهه تعریف نماید.

ولی از سوی دیگر وقتی تحلیل هفته پیش یک روزنامه چاپ کابل را در راستای فرق تعریف ها وتعبیر ها از زمانی تا زمان دیگر بیاد می آوریم که می گوید تعریف مفاهیم ملی چون منافع ملی ،وحدت ملی وغیره در سده بیست ویکم با تعریف این مفاهیم در سده نزده وبیست متفاوت است، ما را به این تفکر وامی داردکه شاید آنچه را در سده های پیشین ما بنام تجاوز وتهاجم فرهنگی استعمارگران می شناخیم، امروزه و در سده بیست ویک بنام پدیده آزادی بیان، رشد رسانه های آزاد و در مجموع به حیث یک دستاورد بشمارند، که اگر چنین باشد نمی توان رئیس جمهور کرزی را نیز ملامت شمرد!!!

څېړنې: په ډله ایزه توګه برطانویانو اسلام ته مخه کړېده

ژباړه: محمد خالد ملکزی

که څه هم په برطاینا کې په پراخه کچه د اسلاموفوبیا (د اسلام څخه د ویرې) تر څنګ، او هلته ورځ تر بلې د مسلمانانو پر ضد د دښمنانه کړ نو ډېرښت،او د سلامي کړیو پر ضد د بغض او د تعصب پر بنسټ ولاړ تیری د هیواد په هره سیمه کې لیدل کیږي، خو د دې ټولو سربیره په دې وروستیو کې اسلام په برطانیا کې تر ټولو زیات په چټکۍ سره د خپریدونکي دین په توګه سره پیژندل شوی دی، که له یو لوري په برطانوي رسنیو کې د اسلام پر ضد د کرکې څپې هم مخ په ډېریدو دي،نو له بل پلوه هلته د مسلمانانو شمېره په ځانګړې توګه د میرمنواو ځوانانو تر منځ په لویه پیمانه مخ په زیاتیدو ده او د غه دین ته د بلنې لمن هم مخ په غوړیدو ده، او په همدغه وخت کې د مسلمانانو د نوي زیږیدلو ماشومانو کچه هم لوړیږي،او هر کال په سلګونو برطانوي میشته وګړي په ډله ایزه توګه اسلام ته غاړه ږدي.

نوي زیږیدلي مسلمان ماشومان:

د نویو څېړنو پر بنسټ چې په وروستیو کې په برطانیه کې تر سره شوې ښیي چې په انګلستان او په ((ویلز)) کې په هرو لسو (۱۰) نویو زیږیدلو ماشومانو کې یو مسلمان ماشوم دی، او دامریکا په متحده آیا لاتو کې په ګردوماشومانو کې چې شمیره یې له ۳،۵ میلیونو څخه هم اوښتې ده، د هغو ماشومانو په منځ کې چې عمرونه ئې د ۴ کلونو څخه زیات دي یواځې ۹ ٪ (سلنه) یې مسلمان ماشومان تشکیلوي.

د یادولو ده چې د۲۰۰۱ میلادي کال څخه تر ۲۰۱۱ میلادي کاله پورې یواځې په انګستان او ویلز کې د مسلمانانو شمیره تر ۲،۷ میلیون مسلمانانو پوری رسیدلې ده، چې یاده شمیره د برطانیې د ټول نفوس ۴،۸ سلنه برابروي.

څېړونکي په دې باور دي چې په دغه سیمو کې د مسلمان میشته وګړو په شمیره کې د زیاتیدو او د تود هرکلي د بهیر یو لامل، د نویو زیږیدلو ماشومانو زیاتوالی دی، او بل لامل یې هم د هجرتونو هغه لړۍ ده چې د افریقا، آسیا، او دمنځني ختیځ څخه پیلیږي.

اسلام ته مخه:

دبرطانیاد انډیپنډنټ ((Independent)) ورځپاڼې د خپلې یوې نوې څېړنې پر اساس چې د ((Faith Matters)) د څېړنیز مرکزپه مرسته یې تر سره کړیده، په دې ټینګار کړی دی چې په برطانیه کې دخلکو د مسلمانیدو بهیر ورځ تر بلې زور اخلي، او زیاته کړی یې ده چې په دې وروستیو کې یواځې ۱۰۰ زره تنه په اسلام مشرف شویدي.

یادې ورځپاڼې په خپلو څرګندونو کې زیاته کړیده چې د نویو مسلمانو واقعي شمیره تر دې هم لوړه ده، او دا له دې کبله چې یو خو د مسلمانانو د نویو زیږیدلو ماشومانو کره شمیره په دقیقه توګه نه ده څرګنده شوې او له بل لوري پر وګړو کې بدلون راځي، په ځانګړې توګه د تیرو راپورونو پر اساس، اسلام ته د نویو مخه کوونکو مسلمانانو شمیره د ۱۴ زره څخه تر ۱۵ زره پورې پورې اټکل شویده.

د ځوانانو تر منځ:

په برطانیا کې نویو راپورونو دا هم ښودلې ده چې په دې وروستیو کلونو کې په برطانوي ځوانانو کې اسلام ته د مخې بهیر ډیرګړندی شوی دی.

او دغو تازه څېړنو ښودلې چې په دوی کې زیاتره نوي اسلام منونکي له ځوانانو څخه دي،چې یا خو په اصل کې برازیلي وي، یا هم لوکزمبورګي، او یا هم د سویډان څخه وي، او د برطانیې د هیتسون معهد د راپورونو پر اساس یواځې په برطانیه کې هره میاشت ۱۰۰ تنه برطانوي وګړي مسلمانیږي.

د مسجدونو د شمیر په اړه، باید ووایو چې په دغه هیواد کې یې شمیره تر ۱۵۰۰ پورې رسیدلې ده،البته په یاده شمیره کې غیر رسمي مساجد لا تر دې مهاله نه دي شمیرل شوي.

د پام وړ خبره خو لا دا ده چې په برطانیه کې په زندانونو کې د مسلمانانو شمیره په پرله پسې توګه ورځ تر بلې مخ په لوړیدو ده. همداراز د یوې بلې څېړنې پر اساس چې د (عوامو له نظره او د هجرت سیاست) تر نامه لاندې د هیواد په لر اوبر کې په ۲۰ زره وګړو تر سره شوه، ددې حقیقت څرګندونه کوي چې په برطانیه کې ځوانانو د اسلام دین ته په زیاته پیمانه خپله لیوالتیا څرګنده کړیده.

یادې څېړنې کې ددې یادونه هم شوې ده چې د ۲۰۱۲میلادي کال نه تر ۲۰۱۳ میلادي کلونوپوری داسلام دین، په دغه هیواد کې د تر ټولو زیات خپریدونکي دین په توګه سره وپېژندل شو.

دبرطانیا میرمنې:

د برطانیا د ((بی بي سي)) چینل په دغه هیواد کې د میرمنو په اړه یو مستند فیلم خپور کړیدی چې په کې د نویو مسلمانو شویو میرمنو د اسلام کیسې بیان شویدی.

دغه مستند فیلم چې ((Make Me a Muslim)) ((له ما څخه مسلمان جوړ کړه)) تر نامه لاندی دی، یو لړ څېړنو ته اشاره کوي، چې پکې په پرله پسې توګه د برطانوي میرمنو اسلام ته د غاړه ایښودلو د مسئلې یادونه شویده.

دغه مستند فیلم محور د **۵** میرمنو پر ژوند راڅرخېږي،هغوی چې تر دې وړاندی به یې خپل وخت په شرابو تیراوه، خو بیا ئې له دې ناوړه کړنو څخه لاس واخست، او په ډاګیزه توګه د هغو لاملونو یادونه کوي چې دوي یې د اسلام منلو ته اړ ایستي دي،او دا چې ددې نوي دین په منلو سره څه ډول د دوی د ژوند په مسیر کې یو ستر او جذري بدلون راغلی یادونه کوي.

د اسلامي سپځلي شریعت عملي کول:

د برطانیا په خاوره کې د اسلام د سپځلي شریعت د ټینګتیا او ثابت قدمۍ موضوع یواځې په لوړه کچه تر خپریدو،او په پراخه پیمانه ورته د غاړه ایښودونکو وګړو د شمیر په ډیروالي پوری تړلی خبره نه ده، بلکې له دی اخوا ددې تلپاتې دین پر لارښودنو، او سپېڅلي شریعت ته یې په کلکه توګه ترغاړه ایښودلو پوری رسیږي.

د ویکی لیکس یوې مستندې ډلګۍ په خپلو نویو څېړنو کې ددې څرګندونه کړیده چې دامریکا د سیاسي تحلیل کوونکواو مبصرینو تر منځ دټیلګراف له لارې د پیغانومونوتبادله ددې ښودنه کوي چې د بریطانیا مسلمان وګړي د اسلامي سپځلي شریعت تطبیق ته لیواله دي، تر دې چې دغې څېړنې د دې خبرې څرګندونه هم کړیده چې د اسلامي پولو څخه د دفاع لپاره باید د قوت او زور څخه هم کار واخستل شي. دغو ټیلګرافي پیغامونو دې خبرې ته هم اشاره کړیده چې دبرطانیا په ۳۰ پوهنتونو کې د اسلامي شریعت په اړه د مسلمانانو او غیر مسلمانانو محصلینو تر منځ یوه ټول پوښتنه تر سره شوه چې په پای کې په غوڅ اکثریت سره د مسلمانانو غوښتنه د اسلامي شریعت پر تطبیق ټینګار ؤ.

دغو ټیلګرافي پیغامونو د دې څرګندونه هم کوله چې ډیري برطانیه میشته مسلمانان د یو داسې ګوند رامنځ ته کول غواړي چې د دې هیواد په پارلمان کې د دوی نماینده ګي وکړي. یو لړ څېړنو دا هم په ګوته کړیده چې امریکایي دیپلوماتانو په ۲۰۰۶ زیږدیز کال کې اندیښنه درلوده، او په دی باور و چې برطانوي حکومت د اسلامي ټولنې په مفلوجولو کې څه ځانګړې لاس ته راوړنې نه لري، او نه یې هم د اسلامپالو د هلوځلو او د اسلامي اصولو د خپراوي د مخنیوي په تکل جدي ګامونه پورته کړیدي.

په برطانیا کې نویو راپورونو دا هم ښودلې ده چې په دې وروستیو کلونو کې په برطانوي ځوانانو کې اسلام ته د مخې بهیر ډیرګړندي شوي دي.

او دغو تازه څېړنو ښودلې چې په دوي کې زیاتره نوي اسلام منونکي له ځوانانو څخه دي، چې یا خو په اصل کې برازیلي وي، یا هم لوکزمبورګي، او یا هم د سویډان څخه وي، او د برطانیې د هیتسون معهد د راپورونو پر اساس یواځې په برطانیه کې هره میاشت ۱۰۰ تنه برطانوي وګړي مسلمانیږي.

د مسجدونو د شمیر په اړه، باید ووایو چې په دغه هیواد کې یې شمیره تر ۱۵۰۰ پورې رسیدلې ده،البته په یاده شمیره کې غیر رسمي مساجد لا تر دې مهاله نه دي شمیرل شوي.

ملي يوالی ديني مسؤليت او ملي ضرورت دی

ليکنه: استاذ عبدالفتاح جواد

يووالی، اتفاق، وحدت او يو صف اوسېدل په اسلام کې نه يوازې ستايل شوی کار دی بلکې د شريعت امر او حکم هم دی، الله(جل جلا له) په قرآن کريم کې په بېلابېلو ځايونو کې پدې ټينګار کړی دی چې مؤمنان بايد يو صف او يو موټی وي، د صف سورت په (۴) آيت کې فرمايي(الله(جل جلا له) هغه خلك خوښوي چې د ده په لاره کې د منظم دېوال په څېر، په منظم صف کې جګړه کوي) د انفال سورت په (۴۶) آيت کې مؤمنانو ته وايي چې (تاسې په خپلو منځونو کې جګړې مه کوئ، ناکام به شئ، او شان او شوکت به مو له منځه ولاړ شي) نو پدې اساس پر مؤمنانو فرض دي چې په خپلو منځونو کې سره يو موټی واوسي او بې اتفاقۍ او اختلاف ته هېڅ لاره ورنه کړي.

د سورت حجرات (۱۰) آيت کې الله(جل جلا له) فرمايي (مؤمنان سره وروڼه دي نو کله چې د دوی ترمنځ شخړه پېښېدله تاسې يې په منځ کې سوله کوئ) معنا دا چې څوك هم په الله(جل جلا له)، محمد صلی الله عليه وسلم او قرآن کريم باندې ايمان لري نو هغوی به په خپلو منځونو کې سره وروڼه وي او که خدای مه کړه، کله د دوی ترمنځ کوم خفګان او لاتجه پيدا شوه نو نور مؤمنان مکلف دي چې د هغوی په منځ کې سوله او جوړجاړی وکړي، او پرېنږدي چې هغوی له يو بل سره خفګان او جګړه ولري.

د سورت انفال په (۷۳) آيت کې الله(جل جلا له) فرمايي (کافران په خپلو منځونو کې سره دوستان دي نو که تاسې هم سره دوستان نه اوسئ، ستره فتنه به جوړه شي) علماء دلته له فتنې نه دا معنا اخلي چې د اسلام مخالفين سره يو لاس او يو موټی دي، چې دغه کار هغوی ته قوت او تأثير بښلی دی او مسلمانان بيا سليقوي او فرعي تفاوتونو او اختلافاتو سره وېشلي دي چې په دغه کار سره يې اغيز او قوت له لاسه ورکړی دی او د نړۍ په سطحه د توت د پاڼې په څېر ارزښت هم نلري.

الله(جل جلا له) د آل عمران د سورت په(۱۰۳) آيت کې مؤمنانو ته په خطاب کې وايي چې تاسې خو د اسلام له راتګ نه وړاندې د داخلي کشمکشونو او جګړو له امله د تباهۍ په کنده ولاړ وئ، يوه قوم به له بل سره جګړې کولې، الله(جل جلا له) درباندې احسان وکړ، ستاسې ترمنځ يې د پېړيو دښمني او کرکه ختمه کړه او داسې يې سره نزدې کړئ چې د الله (جل جلا له) په فضل او کرم سره وروڼه وګرځيدئ.

دغه راز د سورت انفال په (۶۳) آيت کې فرمايي (الله(جل جلا له) د مؤمنانو ترمنځ د زړونو نزدې والی ټينګ کړ، که دې د ځمکې پرمخ شته څيزونه ټول لګولي وای نو د دوی زړونه به دې داسې نه وای سره نزدې کړي، خو الله(جل جلا له) سره نزدې کړل).

پدې آيتونو کې د مؤمنانو ترمنځ جوړجاړی، اتفاق، يو والی او سوله د الله(جل جلا له) ستر فضل او پېرزوينه بلل شوې ده او قومي او ګوندي شخړې تباهي او د اور د کندې پرغاړه درېدل بلل شوي دي، نو څومره بدمرغه ټولنه او ولسونه به وي چې د الله(جل جلا له) فضل او احسان ليرې غورځوي او د کورنيو شخړو او کشمکشونو فتنې راولاړوي او په لوی لاس ځانونه، قومونه، پرګنې او ولسونه د اور د کندې پرځنډه دروي.

افغانستان چې د لسيزو نه را پدېخوا د جګړو، کورنيو شخړو او لاتجو په اور کې ګير دی، تر بل هر هېواد زيات سولې، کراري او استقرار ته اړ دی، او ملت مو د سيمييزو او نړيوالو جګړو قرباني دی، هغه چې ګټې يې نور اخلي خو زيان او تاوان يې همدی ګالي، تر بل هر ملت زيات وحدت، اتفاق او يووالي ته اړتيا لري او دغه دواړه اړتياوې او ضرورتونه يوازې هغه مهال برابريدلی شي چې د کور دننه اتحاد او اتفاق ولرو، د ځان غوښتنې، ګوند غوښتنې او قوم غوښتنې پرځای د ملت غوښتنې روحيه ولرو، د وړو وړو کورګکيو پرځای يو لوی او ستر کور ودان کړو، د وړو وړو چترونو پر ځای تر يوه او پراخه چتر لاندې راټول شو، داسې يو واقعيت جوړ کړو چې هرڅوك پکې خپل ځان ووينې، هېڅوك د کمي او پرديتوب احساس ونه کړي، ټول د يوه وطن بچيان واوسو، او په مينه او محبت ژوند وکړو او په شريکه د خپل هېواد په جوړولو کې ونډه واخلو.

نن د نړۍ په سطحه هم د بېلوالي او وړوکي کېدو په ځای د نزدې والي او ګډيدو طرف ته هڅې روانې دي، مونږ وليدل چې اروپايي هېوادونو ـ چې پخوا يې پر خپل منځي جګړو کې بې شمېره انسانان سره وژلي دي او د کرکو او نفرتونو دېوالونه يې ترمنځ ولاړ وو ـ يوه ټلواله جوړه کړه، د غړو هېوادونو ترمنځ يې د سفر پرمهال د ويزې او پاسپورت شرطونه له منځه يوړل، کرنسۍ يې سره يوه کړه، اوس په ټوله اروپا کې (يورو) کارول کېږي او په دې ترتيب سره يې ترمنځ کښل شوې پولې او سرحدونه پرانستل، او دا يې نړۍ ته ثابته کړه چې که عزم او اراده وي نو هر مثبت کار شونی دی.

حقيقت دا دی چې انسانان څومره سره وېشل کېږي، په هماغه اندازه يې د مزيد وېش لپاره زمينه برابريږي، يو ملت که په څو قومونو ووېشل شي او هر څوك د ملت په ځای د خپل قوم غړ پورته کړي، نو خبره په همدې ځای نه درېږي، بلکې د همدې قوم دننه هم وېش پيل کېږي او بيا به هر څوك د خپل واړه قوم ناره پورته کوي او په واړه قوم به هم خبره ونه درېږي بلکې د ټېر او کورنۍ په سطحه به کشمکش پيل شي او بيا به د يوې کورنۍ د ننه د تره زامن سره په خپلو کې لاس او ګرېوان وي، چې تر هغه وروسته بيا د وروڼو ترمنځ هم د کشمکش زمينه جوړه شي او پدې ترتيب سره د انسانانو ترمنځ کرکې، بدبينۍ او ناوړه حساسيتونه وجود ته راشي او فضا داسې کړکېچنه شي، چې د هېچا په هېچا هم باور پاتې نشي، او هغه د چا خبره له انسان نه داسې يو موجود جوړ شي چې د ورځې يې په نورو نيت بد وي او د شپې پر خپل ځان! که وېش د سيمو، سمتونو او ولايتونو پر سر وي،

نو خبره بیا هم په همدې ځای نه تم کېږي، بلکې دغه وېش د ولسوالۍ او کلیو په سطحه غځېږي او د هرې سیمې خلك به هڅه کوي چې د بلې نه زیات له حالاتو څخه مستفید وي چې همدغه بیا د کلیو او سیمو ترمنځ د ټکرونو او جګړو زمینه برابروي، یو بل ته لارې سره نیسي او د یو او بل سره د مرستې او تعاون پرځای، د هغوی لپاره سردرد او خنډ جوړېږي.

که مونږ ملت ونه اوسو او د قومونو او سیمو پر عنوان سره وېشلي واوسو، نو دغه زمونږ د هېواد لپاره ستره بدمرغي جوړوي، او داسې ستونزې پیدا کوي چې بیا به نو پدې وطن کې هېڅوك هم ترې خوندي نه وي د بېلګې په توګه:

- د هېواد په سطحه ناکراري ایجادوي، ځکه چې هرڅوك که هرڅومره په سیاسي، اجتماعي او نظامي سطحه مطرح وي، نو نور خلك به یې د ده د استعداد او وړتیاوو په پرتله د یو قوم، ګوند او یوې سیمې غلبه او برلاسی ګڼي، چې دا بیا له هغه سره د مرستې او همکارۍ پرځای د هغه د ناکامولو او له واك نه د لیرې کولو د هڅو یوه تسلسل ته زمینه جوړوي، او په نتیجه کې ناامني او بحران رامنځته کېږي.
- د تعصب او وېش په نتیجه کې ناسالم رقابت پیل شي، چې د ښو هدفونو پرځای بیا تر ډېره غلط اهداف ټاکلي او لاس ته راوړل کېږي، چې پدې اړه بیا د ناروا او ناوړه وسایلو کارولو ته هم زمینه جوړېږي او په پایله کې د یوه ملت د بېلابېلو برخو ترمنځ داسې کشمکش پیل شي چې د هېواد سالمیت او د ملت راتلونکی تر پوښتنې لاندې راولي.
- تعصب او وېش یوه داسې بې باوري رامنځته کوي چې د یوه ملت خلك به په یو بل باندې اعتماد نلري، د دوو بېلابېلو ژبو ویونکي، د دوو بېلابېلو سیمو سره تړاو لرونکي او د دوو بېلابېلو قومونو مربوط خلك به له یوبل نه وېره محسوسوي، د یوه ډېر اړین او ضروري کار لپاره به هم د یوه او بل د اغیز او نفوذ سیمې ته نشي تللی، نه به څوك د یوې کاري دندې او وظیفې په خاطر له خپلې سیمې بهر ته سفر کولی شي، نه به د تعلیمي او تحصیلي اړتیاوو د پوره کولو په موخه او نه به هم د تجارتي او اقتصادي اړتیاوو لپاره، چې دا په خپله د یوه هېواد او ملت لپاره د وژونکو زهرو بڼه لري، ځکه چې بیا به هر قوم او هره پرګنه په یوه وړه سیمه کې کلابنده وي او په ټوله کې به تعلیمي، تحصیلي، اجتماعي، اقتصادي او سیاسي خوځښت او پرمختګ په ټپه ولاړ وي.
- د وېش او تعصب له امله د کورنیو ترمنځ شخړې او کرکې را پیدا کېږي، ځکه چې تر اوسه چې څومره رابطې او اړیکې موجودې وې، په ځانګړې توګه د خپلوۍ اړیکې هغه له قومي او سمتي ملاحظو نه پورته وې، او د هغو په نتیجه کې د ګڼو قومونو او سمتونو خلك او د ګڼو ژبو ویونکي خلك په خپل منځ کې سره تړل شوي دي، چې د تعصب او کرکې فضا به دغه اړیکې هم له ګواښ سره مخ کړي، چې دا د شریعت سره خلاف کار دی او د انساني غوښتنو سره هم مخالفه ده.

له بده مرغه زمونږ سیاستوال ملي دریځ نه نیسي، ملي تفکیر نلري، د ملت د ګټو په اړه لومړیتوبونه نلري، هر یو د خپل قوم، ټبر او ګوند په محور څرخي او له همدغه ځایه ده چې سیاسي ګوندونه هم د قوم او ژبې په اساس او بنسټ جوړ شوي دي او له همدغه ځایه د مسایلو او قضایاوو په اړه قضاوتونه کوي او دا نو د دې په ځای چې مشکل حل کړي او هېواد او ملت ته ګټه ولري، برخلاف ستونزې لویوي، واټنونه او فاصلې زیاتوي او بې باوري او بې اعتمادي ته هوا ورکوي او په نتیجه کې یو ملت په څو برخو او ټوټو سره ویشي .

پدې باندې هم هر افغان پوهېږي چې سوله یوضرورت دی او په جګړه کې زمونږ هرڅه له ګواښ سره مخ دي، که اقتصادي، سیاسي، علمي، تخنیکي، فرهنګي او هراړخیز پرمختګ غواړو، نو سوله ورته اړینه ده، نو ځکه خو مونږ اړ یو چې باید د جګړې عوامل له منځه وباسو،ټول هغه ټکي چې د افغانانو ترمنځ د اختلاف لامل دي، د یو قوي، صادقانه او مخلصانه تفاهم له لارې تربحث لاندې ونیسو او بالاخره یې یو طرفه کړو.

د ملي زعامتونو او ملي سیاستوالو کار دا وي، چې د ملت د بېلابېلو ډلو، لوریو او قومونو ترمنځ د کړکېچ او کشمکش نقطې ختمې کړي، هغوی خپل منځي تحمل ، صبر او زغم ته راوبولي او هغوی ته داسې کاري ستراتیژي مخې ته کېږدي چې ټول پرې بوخت او لاس په کار شي او په دې توګه د هېواد فضا له بحران نه ډاډمن حالت ته ووزي، پرمختګ پیل شي او پدې توګه هر څوك دلته له ژوند نه خوند واخلي.

جمعیت اصلاح د یوه ستر دیني او ملي خوځښت په توګه دا دنده او مسئوولیت ګڼي چې د هېواد سالمیت او ځمکنۍ بشپړتیا خوندي وساتي، د ملي وحدت ښېرازه مزبوته کړي او له ټولو هغو توطیو او دسیسو سره مقابله وکړي چې زمونږ د ملت وجود، راتلونکی او ګټې تهدیدوي، په همدې موخه یې پخوا هم د خپلو رسنیو له لارې او هم د حقیقي تعامل په وسیله هڅه کړې ده چې افغان مسلمان ملت په رښتیا د یوه ملت په توګه وساتي او پرېنږدي چې په بېلابېلو ډولونو او شکلونو سره ووېشل شي.

جمعیت اصلاح د ملت د وحدت د تقویې او ټینګښت او د هر ډول تعصب او کرکې خلاف غږ اوچت کړی دی، ۱۳۹۲ ل کال یې له همدغې ستونزې سره د مبارزې کال نومولی دی او د دلو میاشت کې یې یوه اونۍ په همدې موخه د ټول هېواد په سطحه د کمپاین او هر اړخیز کار لپاره ټاکلې ده چې پدې ترڅ کې به په جوماتونو، ښوونځیو ، مدارسو او پوهنتونونو کې د تعصب خلاف وعظ او درسونه کېږي، لیکنې او بروشرونه به خپرېږي، په رسنیو کې به پدې اړه د ملت د پوهولو هڅه کېږي او د هېواد په لر او بر کې به غونډې جوړېږي او د امن او محبت کاروانونه به په لاره اچول کېږي.

مونږ امیدوار یو چې ان شاء الله دغه هڅه به ګټورې پایلې ولري، د ملت د تجزیې او وېش هڅې به ماتې او ناکامې کړي، هغه دسیسې به لوڅې او بربنډې کړي چې زمونږ د ملي وحدت په لمنځه وړلو سره د افغانستان وېشلو ته زمینه جوړوي او زمونږ دردیدلی او په جګړو او دښمنیو کې سوزیدلی ولس لا هم کړاوونو ته ورټیل وهي، مونږ د ملت د بېلابېلو پرګنو او اقشارو څخه غواړو چې را وړاندې شي او په دغه ګډه اوملي دنده او وجیبه ترسره کولو کې د جمعیت اصلاح مټ او بازو شي، دا د ایماني مسئوولیت ادا ده او ددې وطن خوندیتوب او د ملت مصلحتونه خوندي ساتل د هر با احساسه افغان دنده ده چې باید په ګډه ورته کار وکړي.

اسباب و عوامل افول تمدنها

قسمت دوم

ازنظر قرآن وتجربه های تاریخی

نویسنده: شبیر احمد راقب

ب) عوامل افول تمدن ها در زمینه ی سیاسی:

در بستر سیاسی ممکن عوامل متعددی موجب زوال یک تمدن شود که به مهمترین آنها در اینجا اشاره میکنیم:

۱- **استبداد:** خفقان آور ترین مصیبت در حیات اجتماعی یک ملت، استبداد قشر حاکم است، و استبداد از عوامل مهم در ویرانی یک تمدن به شمار می آید.

معنای استبداد: این واژه به خود نگری و تکگرایی اطلاق میشود. مستبد به شخصی گفته میشود که در کاری که لزوما در مورد آن مشورت صورت بگیرد، به رأی خود اکتفاء میکند. (۱)

استبداد فرمانروایان به شکل ویژه داخل حیطه ی معنای این واژه میگردد، زیرا آنها قویترین انسانهاست که آدمیان را جانداران قرار داده وفق نظرو دید خویش و یا وفق برداشت مذهب، جماعت و تیپ آیده آل خویش بالای این جانداران فرمانروایی میکنند.

در اصطلاح آگاهان سیاسی: کلمه ی استبداد در اصطلاح آگاهان علوم سیاسی عبارت از تصرف مطلق یک شخص و یا جمعی، حقوق یک ملت را بدون اینکه در این زمینه هراس و ترسی داشته باشد. (۲)

از معنای فوق چنین برداشت میشود که در نظام استبدادی، زمام دار کسی است که حواس پنجگانه، قوه ی تخیلی، توهم و تفکر آن همواره به او میگویند که او همه چیز است و دیگران هیچ چیز نیستند. اما در واقع برعکس او یک فرد کاملا تنبل و یا هم مغرور و متکبر است که کار ها و امور را تنها به خود واگذار نموده است از وصف بیش از تنبلی حوصله ی مشوره با دیگران را ندارد و یا به خود عار میداند که با دیگران مشورت کند و حرفش مسترد شود و یا میخواهد که مظهر قدرت و اراده ی همگان باشد.

قرآنکریم، جهت نکوهش حکومت و نظام استبدادی خفقان آور همان حرف ملکه ی سبأ – بلقیس – را ذکر میکند: (**قَالَت إِنَّ الْمُلُوکَ إِذَا دَخَلُوا قَرْیَةً أَفْسَدُو هَا وَ جَعَلُوا أَعِزَّةَ أَهْلِهَا أَذِلَّةً**) (۳)(**گفت " ملکه ی سبأ " پادشاهان هنگامیکه وارد منطقه ی آبادی می شوند، آن را به فساد و تباهی میکشند، و مردم عزیز آن را ذلیل می سازند، آری! کار آنها همین است**). بلی! سلطنت و حکومت استبدادی در همه جای و در تمام ادوار تاریخ باعث فساد و تباهی ملت ها و تمدن ها بوده است، شخصیت های با شرف یک ملت را که در واقع بزرگترین سرمایه و هسته ی یک ملت است، ذلیل میسازند، زیرا که افراد با شخصیت کنار زده میشوند استعداد های آنها دست ناخورده گذاشته میشود، اما جایگاه برای متملقان و چاپلوسان بی دانش و بی شخصیت واگذار میگردد که در همه چیز سود خود را می جویند.

عامل اصلی و منشأ واقعی استبداد از دید ابن خلدون شخص شاه و خداوندان قدرت و زور میباشد، و در حقیقت زمامداران امور، مسبب اصلی جور، سطوت ، استبداد و خیانت اند، زیرا در بروز و شیوع سطوت جبر، زمامداران و قدرتمندان قلدر به شکل مباشر و غیر مباشر دخیل اند که این استبداد یا بواسطه ی شخص امیر و زمامدار صورت میگیرد و یا هم توسط عمال و دست اندرکاران وی به انجام میرسد، در هردو صورت زمامدار مجرم و ستمگر است، زیرا ستمگری عمال بستگی ناکسستنی به ستمگری و مرز شکنی زمامدار دارد، اگر رئیس و زمامدار جابر و خائن نباشد، اصلا جبر و خیانت عمال تصور نمیشود.

جبر اساسا یک عمل ناپایدار است که پروردگار تحمل این جرم را ندارد، بناء در نتیجه ی استبداد، نظم جامعه برهم میخورد، هرج و مرج پدید می آید و شیرازه ی تمدن و عمران که با نظم و قانون سالاری هم رشته شده است، از بین میرود.

۲- تفرقه: عامل دیگری که در زمینه ی سیاسی باعث زوال و نابودی تمدنها میشود، نفاق و تفرقه گرایی است، این تفرقه به هرعنوان و خطی که باشد سر انجامش زوال و مذلت است، طوریکه وضعیت کنونی تأسفبار جهان اسلام ناشی از همین مصیبت رنج آور است. قرآنکریم در زمینه میفرماید: (وَاعتَصِمُوا بحَبلِ اللهِ جَمِیعاً وَلاَ تَفَرَّقُوا وَذکُرُوا نعمَتَ اللهِ إِذ کَنتُم أَعدَآءً فَأَلَّفَ بَینَ قُلُوبکُم فَأَصبَحتُم بنعمَتِهِ إِخوَاناً وَ کُنتُم عَلَی شَفَا حُفرَةٍ مِنَ النَّارِ فَأَنقَذَکُم مِنهَا) (۴) [همه چنگ بزنید به ریسمان پروردگار { شریعت و دین خدا} و پراگنده نشوید؛ و بیاد آورید نعمت

---

[۱]- آقای هانتینگتون چه میخواهد؟ ص۸۹ د. محمد جعفر پاکسرشت.

[۲]- آقای هانتینگتون چه میخواهد؟ ص۹۵ د. محمد جعفر پاکسرشت.

[۳]- سورة أعراف آیة ۳٤.

[٤]- سورة آلعمران آیة ۱۰۳.

پروردگار را که چگونه با هم دشمن بودید؟ و پروردگار در میان دلهای شما الفت و محبت را ایجاد کرد، و به برکت نعمت او باهم برادر شدید، و شما بر لبه ی حفره ی از آتش بودید، اما پروردگار شما را از فرورفتن به آن نجات داد] در این آیت کریمه، به دو پیامد که یکی امت را به اوج عزت و تمدن رسانید و دیگری باعث ذلت و ورشکستگی تمدن سبز گردید، اشاره میکند، نتایج وحدت همان اخوت و همآهنگی است که در نتیجه ی آن مسلمانان بیشتر از هزار سال دنیا را به سوی رشد و توسعه رهبری کردند و از بحر هادی تا به بحر اطلس فرمانروا بودند که در اثر این وحدت استعداد ها و مهارتهای پراگنده را باهم یکجا نموده تمدن بی سابقه ی انسانی را که شهرت و شیرازه اش فضاء را مملو ساخته بود، ایجاد نمودند و در سایه ی تعالیم وحی، یک مشت عرب جاهل بیابانگرد، بارزترین معلمین انسانیت شده طاغوت های چون کسری و قیصر را از عرش سطوت و طغیان به زیر کشیدند و دنیا را پر از عدل و انصاف و انسانیت نمودند که تاریخ بهترین شاهد در این بستر است، اما بیشتر از یک قرن است که این امت در نتیجه ی بروز رویکرد های متعدد و ظهور اختلاف و نفاق، دستخوش چالش ها، سیاست های زیانبار بین المللی و زد و بند های عدیدهٔ شده که هم تمدن سبز اش به سرقت برده شد و هم عظمت و شکوهش فروریخت که به پارچه های خورد و ریزه ی جغرافیوی، نژادی، سمتی، زبانی، مذهبی و حزبی تقسیم شده است که به فلاکت یکدیگر می خندند و استعمار با کمال قوت خون همه ی آنها را می مکد، در نهایت دیدیم که تمدنی با آن عظمت و شکوه که شرق و غرب را تسخیر کرده بود، امروز به سرنوشتی دچار شده است که هر کس هر بلای بخواهد، بر سر آن می آورد. آیا براستی اختلاف و تفرقه هیچ نقشی در زوال یک تمدن ندارد؟

جالب اینجاست که دیگران بعد از تفرقه و پراگندگی به سوی همگرایی و توحد صفوف جلو میروند، همین اروپای پراگنده که سالها بر سر یکدیگر کوبیدند و تنها در همین قرن پیش، دو جنگ جهانی را بر علیه یکدیگر به راه انداختند، اما امروز دست باهم داده شکل یک کشور مقتدر تمدن آفرین را بخود گرفته است، آمریکای امروز از زور گوی و قلدری دعوای سروری جهان را دارد، بیش از هفتاد کشور است که باهم همگرا و همرکاب شده است، اما جهان اسلام هر روز به طرف تجزیه جلو میرود.

۳- تهاون و سستی در دفاع از ارزشها و کشور: دیگر ازعلل و عوامل زوال و نابودی یک تمدن، ضعف و سستی در زمینه ی دفاع از ارزشها و کشور است، زیرا ارزشها منهل قواعد زندگی و تمدن انسانی است و کشور بستر و زادگاه تمدن است که اگر این دو چیز با مخاطره روبرو شود، دیگر از نبود حراست از تمدن، دیوارهای تمدن فرو میریزد و دشمن آنرا به باد نابودی میدهد، از قرآن بشنویم که در این مورد چه میگوید: (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُواْ مَا لَكُمْ إِذَا قِيلَ لَكُمُ انفِرُواْ فِي سَبِيلِ اللّهِ اثَّاقَلْتُمْ إِلَى الأَرْضِ أَرَضِيتُم بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا مِنَ الآخِرَةِ فَمَا مَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا فِي الآخِرَةِ إِلاَّ قَلِيلٌ،إِلاَّ تَنفِرُواْ يُعَذِّبْكُمْ عَذَابًا أَلِيمًا وَيَسْتَبْدِلْ قَوْمًا غَيْرَكُمْ وَلاَ تَضُرُّوهُ شَيْئًا وَاللّهُ عَلَي كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ) (۵) (ای کسانی که ایمان آورده اید! شما را چه شده که وقتی به شما گویند در راه خدا بیرون شوید و کوچ کنید، به زمین سنگینی می کنید، مگر از آخرت به زندگی دنیا راضی شده اید(زندگی دنیا را بر آخرت ترجیح میدهید، اگر چنین است بدانید که) بهره گرفتن از دنیا در قبال آخرت جز اندکی نیست، اگر کوچ نکنید خداوند به عذاب دردناکی عذابتان داده و گروهی غیر از شما را می آورد، و شما (با تخلف خود) به او (الله) ضرر نمی زنید، و او بر هر چیزی توانا است).

چنانکه از آیت فوق ملاحظه میشود، اگر ملتی در راه دفاع از دین، آیین، ناموس و سرزمین خود سستی و کسالت نشان دهد، زوال و نابودی آن ملت امر قطعی و حتمی است و در جای آن ملت دیگری جایگزین میشود، اما این سستی ملت بی احساس به پرودگار هیچ نوع ضرری را متوجه ساخته نمیتواند.

- عدم اطاعت از رهبری سالم: نظام سیاسی در اسلام و در هر نظام دیگر، به دو رکن است که یکی آن اطاعت از أولوالأمر میباشد (تا وقتیکه أولوالأمر از خدا و رسولش اطاعت کند) و دیگرش هم مردم میباشند.

در اسلام چیزی بنام حاکم و محکوم وجود ندارد که زمامدار خود را حاکم مردم فکر کند تا خواسته های دلش را بی باکانه جامه ی عمل بپوشاند، بلکه چه زمامدار و چه عامه ی مردم در برابر احکام خداوند و فرامین شریعت الهی همه رعیت و محکوم اند، و زمام تنها وظیفه دارد تا این احکام و فرامین را تطبیق کند چه این تطبیق به ضرر آنهم تمام شود، زیرا اوجزء از محکومین است، بنا بر این زمامدار در خدمت شریعت و مردم است، و بر مردم واجب است که در مسیر تطبیق شریعت و مصلحت ها از زمامدار اطاعت نموده با وی همکار باشند.

بناء با این گره محکمی که در بین زمامدار و مردم وجود دارد که هردو رکن های نظام سیاسی اسلام اند، هر کدام از این دو عنصر در قبال هم دارای حقوق و تکالیف می باشند که این حقوق را صدیق اعظم خلیفه ی نخست اسلام حضرت ابوبکر صدیق در نخستین بیانیه ی خود بعد از بیعت مسلمانان با وی، در یک جمله ی موجز واضحا با تصریح کامل بیان نموده است که میفرماید:" **أيها الناس إني قد وليت عليكم و لست بخيركم، أطيعوني ما أطعت الله و رسوله، فإن عصيت الله و رسوله فلا طاعة لي عليكم، فإن أحسنت فأعينوني و إن أسأت فقوموني ...**" (۶) { ای مردم! من به شما والی و زمامدار امور تان گردانیده شدم، اما بهتر تر از شما نیستم (که این بهتر بودن من باعث زمامداری ام شده باشد) از من تا آندم اطاعت کنید که من از الله و رسولش اطاعت میکنم، هرگاه از مرز فرامین و اطاعت الله و رسولش پا فراتر گذاشتم، اطاعت من بر شما لازم نیست، اگر کار شایسته ی کردم، من را همکاری و یاری کنید، اما اگر کاری زشت و نا شایسته را مرتکب شدم، من را در راه مستقیم بیاورید..." و خلیفه ی چهارم اسلام حضرت علی – کرم الله وجهه – هنگامیکه به خلافت رسید، در این زمینه چنین گفت: " ای

۵- سورة التوبة آية ۳۸-۳۹.

۶- أقول شمس الحضارة الغربية ص۸۶. مصطفى فوزى غزال.

مردم! من را بر شما و شما را بر من حقی واجب شده است، حق شما بر من این است که از خیر خواهی شما دست نکشم، بیت المال را بین شما به شکل عادلانه تقسیم نمایم، شما را آموزش دهم تا نادان باقی نمانید و شما را تربیت کنم تا رسم و راه زندگی را بشناسید؛ اما حق من بر شما این است که به این بیعت خود وفادار باشید، در نهان و در آشکار خیر خواهم باشید، هرگاه شما را به سوی الله و رسولش فرا خواندم، از من اطاعت کنید"(۷)

از بیانات فوق خلفای سترگ اسلام حقوق و تکالیف این دو عنصر(حاکم و رعیت) در قبال یکدیگر واضحا مشخص میگردد، بنا بر این اگر این تعامل طرفینی و رابطه ی دو سویه وجود نداشته باشد هیچ حکومتی به اهداف خود نائل نخواهد شد، ازینرو است که قرآنکریم حضور مردم در صحنه و نظارت آنها از اعمال حاکم را تحت عنوان اطاعت از أولوالأمر بیان کرده است، و اهمیت این مسئله تا آنجاست که الله متعال این اطاعت را دستور واجب و الزامی قرار داده در قالب صیغه ی امر ذکر میکند که میفرماید: **(یا أَیُّهَا الَّذینَ آمَنُوا أَطیعُوا اللَّهَ وَ أَطیعُوا الرَّسُولَ وَ أُولِی الْأَمْرِ مِنْکُم... ذلِکَ خَیْرٌ وَ أَحْسَنُ تَأْویلاً)** (۸) **[ای کسانی که ایمان آورده اید، ای کسانی که ایمان آورده‌اید! اطاعت کنید خدا را! و اطاعت کنید پیامبر خدا و اولو الأمر (زمامداران امور) تانرا... این برای شما بهتر و عاقبتش نیکوتر است]** در این آیه ی کریمه فرا آورد تمدنی و صلاح اجتماعی اطاعت أولوالأمر، با صراحت ذکر شده است که به شکل سریع روی این فرا آورد ها مرور میکنیم:

– تمدن شگوفای یک ملت بستگی دارد به اطاعت الزامی از رهبریت و مشارکت سیاسی مردم، زیرا در عدم اطاعت پراگندگی و تخطی ها بروز میکند که باعث هرج و مرج نظام و فنای رهبریت میگردد که امنیت را تهدید میکند، و طبیعی است که در صورت عدم امنیت به جای تمدن تخریب تمدن پدید می آید.

– در آیه ی کریمه اطاعت از أولوالأمر، امر خیر تلقی شده است که او همانا تأمین امنیت و تطبیق بی جنجال شریعت است که باعث نزول برکات و ظهور تمدن سبز میگردد.

– اطاعت از أولوالأمر، باعث ایجاد هماهنگی بین امت و مرجع رهبریت میگردد که در نتیجه ی این هماهنگی، یکی بر دیگری خیرخواه و صلاحگر میگردد تا زمامدار دلسوزانه در خدمت مردم باشد و مردم هم با کمال محبت و ادب از آن اطاعت کنند که این خود بهترین فرصت تمدنی است و این همان عاقبت نیکو است که آیت فوق به آن اشاره کرد.

بنا بر این عدم اطاعت از رهبران جامعه، سرنوشت شومی دراد و آن هم زوال و نابودی یک قوم و یک تمدن است که این تجربه ی تلخ عملا در بطن تاریخ امت اسلامی وجود دارد.

ج) عوامل افول تمدنها در زمینه ی اقتصادی:

واژه ی اقتصاد، معنای میانه روی در هر کار را افاده میکند که هرگاه مفهوم این واژه در مجال عملی از معنای مذکور منحرف شود، در آنوقت است که پاره ی از مشکلات بروز میکند.

در زمینه ی اقتصادی نیز عوامل و بواعثی است که موجب زوال و انحطاط یک تمدن میشود که برجسته ترین این عوامل را عجالتا ذکر میکنیم:

نخستین گام انقلاب قرآنی در شمال افغانستان گذاشته شد

پ رسانه یی اصلاح – محمد اکبر مدثر

ه آموزش مربیان قرآنکریم از تاریخ ۲۱ الی ۲۶ جدی در زون شمال ستان برگزار گردید، این دوره که توسط محترم استاد محمد ابراهیم ل مؤسس و بنیانگذاراین روش در افغانستان، در یک هفته برای ۱۸ مربیان قرآن اعم ازمرد و زن که از شش ولایت شمال در کندز گردهم بودند، تقدیم گردید.

ز علوم قرآنی اعجاز، سال گذشته به ابتکار استاد محمد ابراهیم خلیل شهر هرات طوری برنامه ریزی گردیده که یک شاگرد در سنین لف میتواند در مدت خیلی کوتاه قرآن مجید را به شکل روخوانی ت کامل پیدا کند. این مرکز فعلا، با داشتن هشت شعبه در سطح ت هرات و ولسوالی بیش از دوهزار شاگرد از این مرکز قرآنی فارغ یده و عملا بیشتر از ۱۲۰۰ شاگرد مشغول آموزش قرآن مجید میباشد.

لاب قرآنی هدف این مرکز است، و بنابر پلان این مرکز و خواهش قمندان در شمال افغانستان این سیمینار در پنج روز، سه تایم برای ن آموزان به شکل فشرده تقدیم گردید

ر اخیر برنامه ازمشارکین امتحان اخذ و برای اشتراک کننده های واجد ط اجازه تدریس این سیستم از طرف مسؤولین داده شد.

ین روز سیمینار، باتلاوت آیات ازکلام الله مجید آغازشد متعاقبا دسمیع الله دانشیار مسؤول تربیت جمعیت اصلاح درشمال کشور از ر و زحمات و تلاش استادخلیل قدردانی نموده و همچنان از حضور و م گیری فعال مربیان قرآنی از تمامی دفاتر جمعیت اصلاح در ولایات ل تقدیر نموده وایشان را به ادای رسالت های ایمانی شان از جمله ش قران کریم به فرد فرد این ملت متوجه ساخته و توفیقات مزید ن را از الله بی نیاز خواستار گردید. محفل با توصیه و رهنمودهای لازم د خلیل، توزیع تصدیق نامه ها و دعائیهء محترم رحمت الله خطیب به ن رسید.

۷- اندلس مظهر اسلام در اروپا ص۲۱٤. محمد رمضان پور.
۸- سورة النساء آیة ۵۹.

اسلام او نړیوال کېدل

ژباړه : محمد شفیق صادق

محترمو لوستونکو! د نړیوال اسلام او یا اسلامي نړیوالتوب او د اوسني لویدیځوال نړیوالتوب بحث چې د الجزیرې تلویزوني چینل د اسلامي نړۍ له وتلي شخصیت محترم دوکتور صاحب یوسف القرضاوي سره پرې د الشریعة والحیاة په پروګرام کې بحث کړی او د موضوع د اهمیت له امله مې پښتو ته ژباړلی هیله ده چې لوستونکی ترې ښه ګټه اوچته کړي.

عبدالقادر عیاض: السلام علیکم ورحمة الله وبرکاته ! الله تعالی فرمایي: [وما ارسلناك الی رحمة للعالمین] . یعنې موږ ته نه یې استولی مګر د ټول عالم لپاره رحمت . همدا شان په بل ځای کې فرمایي: [ان الدین عند الله الاسلام] یعنې: د الله لپاره غوره او منل شوی دین یوازې اسلام دی .

د محمدي رسالت له مهمو او غوره ځانګړتیاوو څخه یوه داده چې د دې دین سره د آسماني ادیانو د ختم زیری راغی، چې په دې سره اسلام یو نړیوال دین وګرځېد، نو نن ورځ دا نړیوالتوب څه معنی لري؟ دا نړیوالتوب په فقه او قانون کې هم ځای لري او که یوازې تر عقیدې او تشریع پورې خبره منحصره ده؟ او آیا په سیاست کې هم دا نړیوالتوب راتلای شي؟ په تېره بیا چې ځینې خلك غواړي اسلام په سیمو او هېوادونو سره ووېشي، ځینې د امریکایی اسلام خبره کوي او ځینې د اروپایي، آسیایی او داسې نور ... څه ډول د نړیوال دین او محلي فرهنګ تر منځ بېلوالی راوستلی شي؟... همدا موضوع او ورسره نور تړلي موضوعات به نن د الشریعة والحیاة په دې پروګرام کې له محترم دوکتور یوسف القرضاوي سره مطرح کوو، محترم دوکتور صاحب السلام علیکم په خیر راغلې !

یوسف قرضاوي: وعلیکم السلام مننه !

اسلام د آسماني ادیانو پای دی

عبدالقادر عیاض: محترم دوکتور صاحب! پیل به د رسول الله په دې حدیث سره وکړو چې فرمایي: (بعثت الی الناس کافة و کان الانبیاء تبعث الی اقوام خاصه) یعنې زه ټولو خلکو ته راستول شوی یم، او پخواني انبیاء به خاص قوم ته راستول کېدل.

ددې وینا ترمنځ چې وایي: اسلام د آسماني ادیانو پای او ځای نیونکی دی او داچې اسلام یو نړیوال دین دی او رسول الله صلی الله علیه وسلم ټول عالم ته راستول شویدی، تر منځ څه تړاو دی؟

یوسف القرضاوي: بسم الله الرحمن الرحیم الحمد الله رب العالمین وأذکی صلوات الله وتسلیماته علی من أرسله ربه رحمة للعالمین وحجة علی الناس أجمعین سیدنا وإمامنا وأسوتنا وحبیبنا محمد وعلی آله وصحبه ومن اتبعهم بإحسان إلی یوم الدین وبعد.هغه څه چې د اسلام دین ته یې په نوروپخوانیو آسماني ادیانو برتري او امتیاز ورکړی دوه څیزونه دي: لومړی داچې دا داسې یو شامل دین دی چې تر کومې خاصې زمانې او وخت پورې تړاو نه لري، دوهم داچې دا داسې یو شامل دین دی چې تر کوم خاص قوم او قبېلې او خاص مکان پورې تړاو نه لري، یعنې دا دین نه تر کوم خاص نسل پورې محدود دی او نه هم تر کومې خاصې پېړۍ پورې.

دا دین د کوم خاص نسل او خاصې پېړۍ لپاره ندی را استول شوی، بلکې دا دین د ټول عصر او ټول عالم لپاره را استول شویدی.

په همدې دین الله تعالی ټول پخواني آسماني ادیان منسوخ او باطل اعلان کړل.

ټولو پخوانیو انبیاوو خپلو خلکو ته د راتلونکي بل نبي او پیغمبر زیری ورکړی دی، هر یوه دا ویلي چې له ما وروسته به بل پیغمبر راځي، دا او هغه کارونه به تر سره کوي، پرته له محمد رسول الله صلی الله علیه وسلم څخه، هغه یواځنی پیغمبر دی چې په ډاګه یې ویلي چې له ما وروسته به بل پیغمبر نه راځي او زه خاتم او وروستی د پیغمبرانو یم، [مَّا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِّن رِّجَالِكُمْ وَلَكِن رَّسُولَ اللَّهِ وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ] دا د اسلام لومړۍ ځانګړتیا ده چې ټول آسماني رسالتونه پرې ختم شول .

دوهمه ځانګړتیا یې دا ده، چې دا نړیوال دین دی، دا دین نه یوازې د عربو لپاره راغلی او نه هم د عجمو لپاره، نه یوازې د ختیځ لپاره او نه هم یوازې د لویدیځ لپاره، نه د کومې ځانګړې ټولنې لپاره بلکې دا دین د ټول عالم او ټولې نړۍ دین دی، په دې اړوند تر لسو زیات آیاتونه را نازل شوي، [وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلاَّ رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ] (۱۰۷) [الانبیاء، إِنْ هوَ إِلاَ ذِكْرٌ لِّلْعَالَمِينَ)] (۸۷) [ص، إِنْ هوَ إِلاَّ ذِكْرٌ لِّلْعَالَمِينَ] (۱۰۴) نون ، [قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ جَمِيعًا]. الاعراف

ځینو عیسوي مبلغینو او مستشرقینو لیکلي چې محمد لومړی دعوت د مکې د خلکو لپاره پیل کړ، خو وورسته یې بیا وویل، چې زه د ټولې نړۍ لپاره را استول شوي یم، د دوی دا ډول ویناوې په دې دلالت کوي چې دوی له قرآن سره څومره نا آشنا دي، په داسې حال کې چې په مکي آیتونو کې په ډاګه نازل شوي چې محمد د ټول عالم او د ټولو پیغمبر دی الله تعالی فرمايي: [إِنِّي رَسُولُ اللّه إِلَيْكُمْ جَمِيعًا]. الاعراف، زه تاسو ټولو ته د الله تعالی رسول را استول شوی یم.

الله تعالی هر عمل د یوه حکمت په اساس تر سره کوي، کله چې بشریت خپل رشد او کمال ته ورسېد، او پوخ شو، نو بیا دا ایجابوي چې د دې ټول بشریت لپاره دې یو دین او یو رسالت وي، د محمدي رسالت تر مخه نړۍ او بشریت دې ته چمتو نه ؤ چې یو قانون او رسالت دې پرې واکمن وي، خو الله تعالی دا محمدي رسالت داسې جوړ کړ چې د ټولې نړۍ لپاره مناسب جوړ شو. الله تعالی ته دا علم ؤ چې دا نړۍ به داسې سره نژدې کېږي چې د یوه کلي شکل به غوره کوي، نو له همدې کبله دا رسالت همداسې وټاکل شو تر څو د ټولې نړۍ او د ټول وخت لپاره کفایت ولري.

عبدالقادر عیاض: محترم دوکتور صاحب! د عالمین لفظ چې اشاره مو ورته وکړه، د ډېرو معناګانو احتمال لري، لکه الله تعالی چې په دې آیت کې د بني اسرائیلو په برخه کې فرمايي: (وَأَنِّي فَضَّلْتُكُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ) یعنې ما تاسو ته په نور عالم فضیلت درکړی. نو آیا دوی ته په ټول بشر فضیلت ورکول شوی؟ او یا داچې فرمايي: (وَنَجَّيْنَاه وَلُوطًا إِلَى الْأَرْضِ الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا لِلْعَالَمِينَ ۷۱ الانبیاء) او موږ هغه ته نجات ورکړ او لوط ته، هغې ځمکې ته چې موږ ټول عالم ته پکې برکت اچولی دی. نو ددې معنی داده چې د فلسطین ځمکه د ټول عالم ځمکه ده؟ نو که مهرباني وکړئ د عالمین لفظ لږ واضح کړئ؟

یوسف القرضاوي: د [وَأَنِّي فَضَّلْتُكُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ] څخه مطلب دلته دا معنی ده، کله چې الله تعالی د کومې خاصې زمانې لپاره د عالمین لفظ کاروي، مطلب یې د همغې خاصې زمانې خلك دي، چې الله تعالی پرې په نور عالم فضیلت ورکړی ؤ، ځکه همدا ډله خلك په هغه عصر کې د توحید او رسالت خلك وو، نو ځکه یې دوی ته د هغه عصر په نورو خلکو فضیلت ورکړی ؤ، خو کله چې الله تعالی فرمايي [وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلاَّ رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ] (۱۰۷) او یا هم فرمايي (الْحَمْدُ للّه رَبِّ الْعَالَمِينَ) نو دلته د عالمین څخه مطلب د ټول جهان عالم دی، د ختیځ او لویدیځ ، لکه چې په دې آیت کې الله تعالی په څرګندو ټکو کې فرمايي [وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلاَّ كَافَّةً لِّلنَّاسِ بَشِيراً وَنَذِيراً وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لاَ يَعْلَمُونَ] (۲۸))موږ ته نه یې استولی مګر د ټولو خلکو لپاره زیری ورکوونکی او وېرونکی خو زیاتره خلك علم نه لري . له دې آیت څخه یوازې انساني عالم هم مراد نه دی، بلکې عالم الجن هم ترې مراد دی، او رسول الله صلی الله علیه وسلم جنیاتو ته هم استول شویدی، کله چې فرمايي :[قُلْ أُوحِيَ إِلَيَّ أَنَّه اسْتَمَعَ نَفَرٌ مِّنَ الْجِنِّ فَقَالُوا إِنَّا سَمِعْنَا قُرْآنًا عَجَبًا] (۱) سورة الجن) دادی د اسلام د دین څوارلس پېړۍ کېږي خو یوه دین هم دا ادعی نده کړې چې دټول عالم او یا ټول زمان لپاره را استول شویدی، پرته د اسلام له دین څخه، پرته د اسلام له رسالت څخه چې له هغې لومړۍ ورځې یې دا اعلان کړی چې دا رسالت د ټول زمان او مکان لپاره را استول شویدی.

عبد القادر عیاض: محترم دوکتور صاحب ! آیا ددې دوو خبرو تر منځ فرق شته چې ووایو: اسلام او نړیوالتوب، او نړیوال اسلام؟

یوسف القرضاوي: کله چې موږ وایوو اسلام او نړیوالتوب، په دې سره هدف د اسلام عطف کول دې نړیوالتوب ته، چې معنی یې ده ،نړیوال رسالت، او د نړیوال اسلام څخه هدف دادی، چې دا یو نړیوال دین دی، دا دین د کومې خاصې ځمکې او خاص اقلیم په ختیځ او یا لویدیځ کې او یا هم د کوم خاص جنس لپاره ندی غوره شوی بلکې دا دین د ټول بشر لپاره را استول شویدی.

عبد القادر عیاض: محترم دوکتور صاحب ! ځینې خلك وایي چې د نړیوال اسلام کلمه یوه مجمله کلمه ده چې څو اړخونه لري، یعنې دا دین په هر ځای کې په هر ډول بل دین نه مني، نو ښه داده چې ووایو : اسلام او نړیوالتوب؟

عبد القادر عیاض: **داچې قرانکریم په عربي ژبه نازل شویدی، په همدې ژبه تلاوت کېږي او په لمانځه کې ویل کېږي ایا دا په نورو غیر عربي قومونو تاثیر نه غورځوي، او ددې سره د اسلام دنړیوالتوب مسئله په بل ډول نه مطرح کېږي؟**

یوسف القرضاوي: **نه! دا خو حتمي ده چې باید په یوه ژبه نازل واي، دا هم ممکنه نه وه چې د ټولې نړۍ په ژبو دې نازل واي، دا حتمي وه چې د را استول شوي پیغمبر په ژبه به را استول کېده، بیا وروسته څه ډول ممکنه وه چې دا دین نورو ته رسېدلای وای، نو لازمه وه چې ژباړه یې شوي واي ، همدا ژباړه معنا نقلوي، اسلام نورو قومونو ته ورسېد، او مختلف قومونه په اسلام کې داخل شول، په ایران کې، په هند، چین، مصر، شمالي افریقا، اوپه ټولو هېوادو کې د دوی ژبې سره بېلې وې، ددوي ټول عادتونه سره بېل وو، دوي په اسلام کې داخل شول، نو داچې اسلام په عربي ژبه نازل شوی، دې مسئلې دا خلک په اسلام کې له شامېدو را ونه ګرځول.**

یوسف القرضاوي: نه دنړیوال اسلام کلمه چې ده دا یوه تعبیر شوې کلمه ده، او د اسلام په شان نړیوال دین بل شته نه، تر دې چې مسیحیت چې نن زمان یو نړیوال دین ځان ته وایي، دا د شرائطو په اساس نړیوال شویدی، په داسې حال کې چې دا نړیوال دین ندی، که چېرې د انجیلونو بیان ته پام وشي، په ښکاره څرګندیږي چې مسیح علیه السلام هېڅکله هم دا ندي ویلي چې زه د ټولې نړۍ لپاره را استول شوی یم، بلکې په صریحو عباراتو یې دا ویلي چې زه د بنې اسرائیلو ګمراه ډلې ته را استول شوی یم .

په انجیل کې به هېڅکله هم داسې څه لکه په دې آیت د قرآن کې چې راغلي ونه ویني،{ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُم مِّن ذَكَرٍ وأُنثَى وجَعَلْنَاكُمْ شُعُوباً وقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِندَ اللَّهِ أَتْقَاكُمْ}، {يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُم مِّن نَّفْسٍ واحِدَةٍ وخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالاً كَثِيراً ونِسَاءً}، {يَا بَنِي آدَمَ خُذُوا زِينَتَكُمْ عِندَ كُلِّ مَسْجِدٍ}،په دې آیتونو کې ټول خطاب د خلکو په نوم راغلی، ای خلکو، ای بنې آدمانو، نو د اسلام خطاب چې دی پرته له ځینو ځایونو چې اهل کتابو ته متوجه دی او یا ځینو نورو ته ټولو خلکو ته متوجه دی.

عبد القادر عیاض: دا خطاب او اړیکې یې له نړیوالتوب سره، آیا د اسلام نړیوالتوب یوازې په دې کې دی چې هغه خطاب چې رسول الله صلی الله علیه وسلم را وړی، هغه لازم دی ټول بشر ته؟

یوسف القرضاوي: نه داسې نده، دا خو صحی ده چې په دې خطاب سره ټول خلك ملزم دي، هغه خطاب چې رسول الله صلی الله علیه وسلم راوړی، که هغه دده په ژبه دی، که هغه قرآن کریم پرې نازل شوي، یا قرآني بیان دی، او قرآني ابلاغ دی، او یا نبوي بیان دی ، دا ټول نړیوال دي، ددې سره سره اسلام خپل نړیوال توب په عبادت کې، په اخلاقو کې ، په تشریع کې، په علمي اړخ کې هم ثابت کړی، سره ددې چې په عربي ژبه او عربي وطن کې او د عربي پیغمبر په ژبه نازل شوی، خو بیا یې هم خپل نړیوالتوب په عبادت کې، په معاملاتو کې، په اخلاقو کې، په تشریع کې ساتلی دی، نو ټول تشریعات یې، ټول اخلاقیات یې او ټول شعائر یې نړیواله بڼه لري .

عبد القادر عیاض: داچې قرآنکریم په عربي ژبه نازل شویدی، په همدې ژبه تلاوت کېږي او په لمانځه کې ویل کېږي آیا دا په نورو غیر عربي قومونو تأثیر نه غورځوي، او ددې سره د اسلام دنړیوالتوب مسئله په بل ډول نه مطرح کېږي؟

یوسف القرضاوي: نه! دا خو حتمي ده چې باید په یوه ژبه نازل وای، دا هم ممکنه نه وه چې د ټولې نړۍ په ژبو دې نازل وای، دا حتمي وه چې د را استول شوي پیغمبر په ژبه به را استول کېده، بیا وروسته څه ډول ممکنه وه چې دا دین نورو ته رسېدلای وای، نو لازمه وه چې ژباړه یې شوی وای ، همدا ژباړه معنا نقلوي، اسلام نورو قومونو ته ورسېد، او مختلف قومونه په اسلام کې داخل شول، په ایران کې، په هند، چین، مصر، شمالي افریقا، اوپه ټولو هېوادو کې د دوی ژبې سره بېلې وې، ددوی ټول عادتونه سره بېل وو، دوی په اسلام کې داخل شول، نو داچې اسلام په عربي ژبه نازل شوی، دې مسئلې دا خلك په اسلام کې له شاملېدو را ونه ګرځول.

د احمد شابابا په مېنه کې

د سیرت النبی صلی الله علیه وسلم دوره پای ته ورسېده.

راپور: **انجینیر محمد قاضي نیازی**

دجمعیت اصلاح دساحوي دفترپه نوښت د ارزان قیمت(احمد شاه بابا مېنه) په څلورم بلاك دابراهیم خلیل الله په جامع جومات کې د سیرت النبي صلی الله علیه وسلم پنځه ورځنۍ دوره چې د جدي په(۱۳۹۲/۱۰/۲۳) نېټه پیل شوې وه او د مبارکې جمعې په ورځ په (۱۳۹۲/۱۰/۲۷)نېټه پای ته ورسېده.

دیادې دورې دتدریس چارې محترم قاري صیب شاه محمود ته سپارل شوې وې، محترم قاري صیب په دغې پنځه ورځنۍ دوره کې په لاندی موضوعاتو باندې رڼا واچوله:

۱ - دعربو حالت له اسلام نه وړاندې.

۲ - د حضرت محمد صلی الله علیه وسلم میلاد.

۳ - مکي دعوت.

۴ - د رسول الله صلی الله علیه وسلم هجرت.

۵ - د پیغمبرصلی الله علیه وسلم د رسالت مختصره خلاصه او وفات.

په یاده دوره کې تقریبا هره ورځ ۸۰ کسانو ګډون درلود، د دورې په وروستۍ ورځ یوه په زړه پوري سیالي هم ترسره شوه او بریالي ګډونوالو ته جایزې ورکړل شوې.

دغونډې په پای کې د جمعیت اصلاح د ساحوي څانګې مسؤول مولوي صاحب غوث الدین ګډونوالو ته د جمعیت اصلاح افغانستان په فعالیتونو باندې هر اړخیزې خبرې وکړې او خلکو ته یې دجمعیت اصلاح افغانستان موخې او اهداف بیان کړل.

غونډه دمحترم مولوي صیب فضل الرحمن په دعا پای ته ورسېده.